Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

15 АПРЕЛЬ 1968 й. 3-йил чиқиши ДУШАНБА № 88 (547) БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

● **Беш йилликнинг зарбдор одимлари**

БАЙРАМ ВАХТАСИДА

Тошкент тўқимачилик машинасозлиги заводининг ҳамма цех ва участкаларида шу кунларда меҳнат авжида. Корхонанинг ишчи, инженер техник ходимлари беш йиллик план топшириқларини муддатидан илгари адо этиш юзасидан бошланган ташаббусга қўшилиб социалистик мусобақани кун сайин қизитаётир. Машинасозлар қилинган қизғин меҳнатнинг дастлабки мевасини татидилар. Корхонада квартал плани ошириб адо этилди. Ишчилар «ПК-100» комбайнидан 180 та, «Р-260-3», «Р-192-3» машиналаридан 118 тасини тайёрлашга муваффақ бўлдилар. Бундан ташқари машинасозлар тўқимачилик машиналарига 338 минг сўмлик эҳтиёт қисмлари ва кооперацияга 452 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришдилар.

Айни кунларда корхона меҳнатчилари беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини шараф билан бажариш учун ғайрат кўрсатиб меҳнат қиляпти. Ким ўзарга авж олаётган мусобақада корхонанинг асбобсозлик, ремонт-механика, қуюв, темирчилик-пресслаш ва энергетика цехларининг меҳнатсеварлари пешқадамлик қилмоқдалар. Ана шу цехларнинг ишда тажриба орттирган меҳнатсеварлари ўзларининг ҳунарларини ёшларга ўргатмоқдалар. «Октябрь 50 йиллиги» номли бригадаларнинг коллективлари эса ишда бошқаларга айниқса ўрнак бўляпти, ишлаб чиқаришда муҳим кўрсаткичларни қўлга киритяпти. Бу бригадаларда тайёрланган маҳсулотлар доимо яхши ва аъло сифат билан қабул қилинмоқда.

Заводнинг ҳар бир ишчиси ва цех коллективлари шу кунларда 1 Май меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Машинасозлар бу байрамга муносиб туҳфалар билан боришга — апрель ойида «ПК-100» комбайнидан 39 та, «Р-192-3», «Р-192-4» машиналаридан 76 та ишлаб чиқаришга, 309 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрлаш билан байрамни муносиб кутиб олишга аҳд қилганлар. Ана шу ваъданинг устидан чиқиш, беш йиллик план топшириқларининг муваффақиятли адо этилишига муносиб ҳисса қўшиш — корхона ишчи-хизматчиларининг шу кундаги орзу-ўйидир.

Ю. КОГТЕВ.

ЯНГИ БЕЗАКЛАР

Яқинда тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси қошидаги бадиий кенгашнинг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Пардозлаш фабрикасининг директори В. Г. Емелин биринчи кварталда қилинган ишлар ҳақида гапирди.

Шундан сўнг бадиий кенгаш раиси, Ўзбекистон енгил саноати министрлиги ипгазлама саноати бошқармасининг бошлиғи Ғ. Муҳамедов бадиий устахона рассомлари томонидан яратилган расмларни кенгаш қатнашчилари эътиборига ҳавола қилди.

Безаклар ўзининг бежиримлиги билан бу ерда тўпланганларни мамнун этди. Комсомолнинг 50 йиллик юбилейига бағишлаб рўмол ва рўмолчалар учун чизилган суратлар, рассом М. Арслоновнинг буюк Навоий тўйига атаб чизган безаги айниқса диққатга сазовордир.

Бадиий кенгашга тақдим қилинган 125 та суратдан 95 таси қабул қилинди. Шундан 47 таси «аъло» баҳо олди. Уларнинг ижодкорлари М. Арслонов, М. Н. Шихина, Е. В. Пугачёв, Г. Т. Елисеева, Л. Л. Садирина, Л. М. Қарамова ва Л. Э. Чеховская ўртоқлардир.

СУРАТДА: «Средазтрансстрой» трести 295-қурилиш - монтаж поездининг энг яхши бригада бошлиғи Танос Атанасиадис.

Р. Отажонов фотоси.

ЛЕНИН НОМЛИ РАЙОНДА

Қутлуғ кун тараддудида

Шаҳримизнинг В. И. Ленин номидаги район комсомоллари доҳий туғилган кунни муносиб кутиб олиш учун қизғин тайёргарлик кўришмоқда. Район корхона ва ташкилотлари ҳамда муассасаларида бу кун шарафига олинган мажбуриятлар натижалари якунланмоқда. Доҳий туғилган кунда ёш ленинчилар сафига қабул қилишни сўраб юзлаб ёшлар комсомол ташкилотларига ариза бермоқдалар.

12 апрелда райондаги темир йўлчилар маданият саройида ёшларнинг илғор отрядини комсомол сафига тантанали қабул қилиш маросими бўлди. Бу тантанага меҳнат фронтининг зарбдорлари, комсомол ветеранлари, кекса коммунистлар ҳам таклиф қилинди.

19 апрелда эса шаҳримизда биринчи бўлиб, 26 ёшга тўлган ва КПСС аъзолигига кандидатликка ўтаётган ёшларга комсомол ҳужжатларини ўзларида доимий сақлаш учун топшириш маросими ўтказилади.

◆

Рассомлар билан учрашув

94-мактабда ўқувчилар, ҳаваскор рассомлар Ўзбекистоннинг атоқли рассомлари билан учрашдилар. Ўзбекистон комсомоли мукофотининг лауреати, рассом Рўзи Чориев ва бошқалар ўз ижодий ишлари ҳақида гапириб беришди. Мўйқалам соҳиблари ўқувчилар нинг саволларига жавоб беришди.

Учрашув йиғилганларда катта таассурот қолдирди.

◆

Авлодлар эстафетаси

1919 йил апрелида омма орасида меҳнатнинг янги формаси — коммунистик шанбаликлар вужудга келган эди. В. И. Ленин бу шанбаликларни буюк почин деб атади. Шу ташаббуснинг бошланганига 19 апрель куни 49 йил тўлади.

Бу шонли сана шарафига район комсомоллари 20 апрель куни оммавий шанбалик ўтказадилар. Райондаги «Ташсантехгазмонтаж» коллективи шанбаликни уюшқоқлик билан ўтказиш учун бутун шаҳар меҳнаткашларига қарата мурожаат қабул қилди.

Шаҳримизнинг комсомол ветеранлари ташаббуси билан «Ленин комсомоли» номидаги маданият ва истироҳат боғи барпо этилган эди. Бунга жавобан комсомолнинг ҳозирги авлоди ҳам қутлуғ ишга қўл уришди. Улар «Ёшлик уйини», қуриш билан эстафетани ўз ўринбосарларига узатиб қолишади. Шанбаликдан йиғилган маблағлар ҳам ана шу фондга қўшилади.

Ёшлар ташаббуси

Район комсомол-ёшлари ҳозиргача эътиборсиз қолиб келинаётган «Пахтакор» боғини қайта қуришга бел боғладилар. Бу паркнинг айрим жойларига қаровсизликдан карам ва картошка экиб юборилган эди. Ҳозир уни тозалаш ишлари қизитиб юборилди. «Пахтакор» истироҳат боғини ободонлаштиришда мактаб ўқувчилари ва ўқув юртлари талабалари машғулотдан сўнг, ишлаб чиқаришдаги комсомоллар эса ишдан кейин мунтазам қатнашиб туришибди. Боғнинг йўлаклари созланяпти, спорт майдончалари учун ажратилган жойлар текисланмоқда. Тошкент темир йўл техникуми, 22-шаҳар профессионал техника билим юрти талабалари бу ишда алоҳида ибрат кўрсатиб ишламоқдалар.

«ИКАРУС» ТОШКЕНТДА

Венгрияда ишлаб чиқарилган «Икарус-55 люкс» автобусларнинг дастлабки колоннаси Ўзбекистон пойтахтига келтирилди. Қулай ва шинам экспресслар апрель ойида шаҳарлараро линияларга чиқарилади.

Янги автобуслар баҳор фаслида «Тошкент — «Фрунзе», «Тошкент — Жамбул» маршурти бўйлаб қатнайди. Ёз кириши билан эса «Икаруслар» дам олиш учун Иссиқкўлга борадиган пассажирларга хизмат кўрсатади. Узоқ сафарга чиққан йўловчилар бундан буён ўзлари билан бутерброд ва салқин ичимликлар олиб юрмайдилар: автобус салонида буфет ва холодильник бор.

Тошкентдаги 69 автобазанинг энг яхши шофёрлари — биринчи — классли ҳайдовчилар А. Эргашев, В. Яродский ва бошқалар «Икаруслар»ни биринчи бўлиб сафарга олиб чиқадилар.

Венгрияда ишлаб чиқарилган бошқа хил автобуслар — «Икарус-180» лар ҳам бу йил Тошкент кўчаларида пайдо бўлади. Бу автобуслар бир юз саксон пассажирни ташиш учун мўлжаллан ган.

В. ШЕВЦОВ,
ЎзТАГ мухбири.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ЎзТАГ мухбирларидан

Қадимий шаҳарда янги адрес

БУХОРО. «Бухоро черемушкаси»га хизмат қилувчи шаҳар алоқа бўлимида адреслари таниш бўлмаган почта конвертлари пайдо бўлди. Почтаъчилар қадимий Бухородаги янги Высоковольтная кўчасида хат ва телеграммаларни биринчи марта тарқатиш учун йўл олдилар.

Бу кўча бир неча кун муқаддам пайдо бўлди. Шу кунларда бир қанча оилалар янги уй тўйларини ўтказдилар.

◆

Ишчи-деҳқон мухбирлари университети

Каттақўрғонда ишчи-деҳқон мухбирлари университети очилди. Район газетаси ва иккита кўп тиражли газета активлари, деворий газеталарнинг редакторлари университетнинг тингловчиларидир.

Жамоатчилик асосида ишлайдиган бу университет тингловчилари учун маҳаллий журналистлардан ташқари Самарқанд газеталарининг ходимлари, партия ва совет ходимлари лекция ўқийдилар.

◆

Ёз фаслига тайёргарлик

ТЕРМИЗ. Термиз меҳнаткашлари дам олиш учун ёз фаслида кўпгина жойларга борадилар.

Шаҳар ижроия комитети Учқизил сунъий кўли пляжини обод қилиш учун қўшимча маблағ ажратди. ДОСААФ активистлари бу ерда шаҳар денгиз клубини ташкил этдилар. Клубда аквалангчилар секцияси ишлайдиган бўлади. «Сурханэлектросеть» корхоналари ажойиб ташаббус кўрсатдилар. Улар кўл соҳилида бир кунлик дам олиш уйини очмоқдалар.

Шаҳар чеккасида сайр қилиш ҳаваскорлари учун дам олиш кунлари Сурхон дарёси соҳилида жойлашган соя салқин саловот дарахтзорида, Бойсуннинг тоғли ўтлоқзорларида, Денов дендропаркида бўлиш имконияти яратиб берилади.

◆

Эртанги сабзавот экилиб бўлинди

Хоразм хўжаликларидаги ихтисослашган бригадалар эртанги сабзавот экишни тугалладилар. Шўри яхшилаб ювилган ва ўғитланган тўрт юз гектардан кўпроқ майдонга пиёз, сабзи, бодринг ва лавлаги уруғи экилди. Ўтган йилдагидан анча кўп эртаги полиз экинлари экилди.

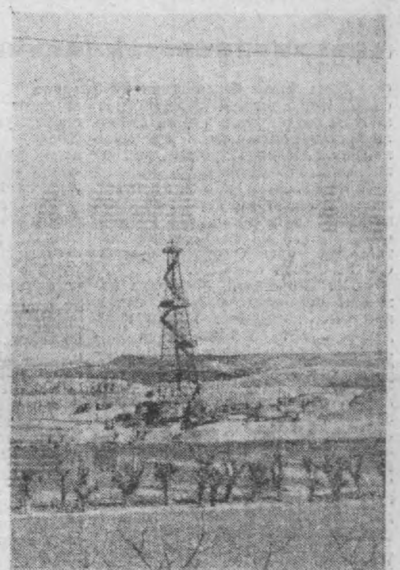

НАМАНГАН ОБЛАСТИ. Геологлар Фарғона водийсида нефть ва газ конларини қидириш ишларини олиб бормоқдалар.

СУРАТДА: Янгиқўрғондаги нефть миноралари дан бири.

Е. Корниенко фотоси.

ИНСТИТУТДА КЕЧА

Тошкент политехника институтининг шеърият мухлислари ва навоийхонлари институт клубида ўтказилган кечадан бир олам баҳра олиб тарқалишди.

Кечага филология фанлари доктори, А. Навоий номидаги кутубхона музейининг директори, Х. С. Сулаймонов, филология фанлари доктори, шу музейнинг бўлим бошлиғи М. Ю. Юнусов, филология фанлари кандидати, музей бўлим бошқарувчиси Е. Жўраев, Ўзбекистон Халқ рассоми Чингиз Ахмаров, Абдулҳақ Абдуллаев, шоир Султон Акбарий ўртоқлар ташриф буюришди. Рассом А. Абдуллаев ўзининг нодир асари— А. Навоийнинг 40 ёшлардаги сиймосини тасвирловчи портретини кечага олиб келди. Портрет навоийхонларга жуда ёқди.

Ҳамид Сулаймоновнинг Навоий ва яқинда Европа мамлакатларига қилган сафари ҳақидаги жонли суҳбати бу ерга тўпланганларда қизиқиш уйғотди. Кеча давомида студент — йигит-қизлар А. Навоий ғазалларидан ўқидилар. «Алишер Навоий» драмасидан парча кўрсатдилар.

Кеча энергетика факультетининг бадиий ҳаваскорлик тўгараги талантларининг ажойиб чиқиши билан якунланди. Бу кеча меҳмонларда ҳам, мезбонларда ҳам унутилмас таассурот қолдирди.

М. МАМЕДОВ.

●

«Тошкент» сейсмик марказий станциясини реконструкция қилиш ишлари ниҳоясига етди. Станция энг сезгир асбоблар ва автоматик мосламалар билан шайланган. Хоналардан бирида станциядаги аппаратлардан келадиган маълумотларни қабул қилувчи бош пульт ўрнатилан. Бу пультга айни пайтда асбобларнинг ишлаш меъёри ҳақида ҳам сигналлар келиб туради.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) институтнинг олим секретари Людмила Кондратьева, техник сейсмолог Алла Веверко, катта инженер сейсмолог Арнольд Егер станцияда.

Н. КЛЮЧНЕВ ва А. КУЗЬМЕНКО фотоси.

●

ФОЙДАЛИ КЕНГАШ

Республика озиқ-овқат саноати корхоналари инженер-техник ходимлари ва ишлаб чиқариш новаторларининг доимий иш олиб борувчи илмий-техника семинарининг яқинда шампан вино заводида бўлиб ўтган машғулоти беш йилликнинг учинчи йилида виночилик саноатида ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва маҳсулот сифатини яхшилаш масаласига бағишланди. Тошкент шаҳар партия комитети, Илмий техника ахборотлар ва пропаганда институти, Ўзбекистон ССР Госплани, Озиқ-овқат саноати илмий-техника жамияти республика бошқармаси ҳамкорликда ўтказган ушбу семинар машғулотида Қирғизистон, Қозоғистон, Тожикистон, Туркманистон ва Грузия ССР озиқ-овқат саноати министрликларидан ҳам вакиллар қатнашишди.

Семинарда биринчи бўлиб «Узбеквино» бош инженери Э. С. Ирицпухов республикадаги вино ишлаб чиқарувчи корхоналарда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш ҳамда вино сифатини яхшилаш ҳақида доклад қилди.

Шунинг учун ҳам Ўзбекистон виночилик саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича ўтган йилги планни муддатидан илгари 101 процент адо этди. Юбилей йилида корхоналарга 1,4 миллион сўмлик, 1041 та турли хил технологик ускуналар ўрнатилди. Ҳозир вино заводлари 100 минг тонна маҳсулотни қайта ишлаб чиқариш қувватига эга. Республика виночилик корхоналари СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида ва халқаро конкурсларда қатнашиб, 37 та олтин, 27 кумуш ва 2 маротаба бронза медали олди.

Р. Р. Шредер номли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институти виночилик филиалининг сектор мудири, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати В. Л. Молчанов Ўзбекистон виночилик саноатининг хом ашё базаси ва узумнинг янги техник навлари ҳақида сермазмун доклад қилди. Ҳозир республикамиз боғларида олтмиш хилдан ортиқ узум навлари етиштириляпти. Ҳукумат комиссияси шулардан 26 хилини майиз учун қуритишга, 22 техник навини винолар ишлаб чиқариш учун қабул қилди. Кейинги йилларда узумнинг янги навларини яратиш устида муваффақиятли иш олиб бориляпти.

Сизга, ҳамшаҳарлар

«Главташкентстрой»га қарашли 1-йирик панелли уй-жой қуриш тресты коллективи куни кеча «Шимоли-шарқ-2» массивидаги ўттизта турар жой биносини фойдаланишга топширди. Умумий фойдаланиладиган майдони 30 минг 875 квадрат метр бўлган бу уйларда 936 оила яшайди.

* * *

Чилонзор массивининг «В-13» кварталидаги ҳар бири 96 квартирали учта турар жой биноси, «Г-9» секторидаги 96 квартирали ва «Высоковольт» кўчасидаги 72 квартирали уйлар ҳам шу трест азаматлари томонидан фойдаланишга топширилди.

* * *

«Главташкентстрой»нинг 10-қурилиш тресты Қорақамиш массивида бунёд этган 35-уй ҳам давлат комиссияси томонидан қабул қилинди. Бу уйда 72 оила ҳовли тўйи ўтказади.

Янги қаҳвахона

Пролетарская кўчасида яна бир янги қаҳвахона очилди. Ленин районидаги 16-ошхонага қарашли бу қаҳвахона меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатаётир. Унда сиз истаган вақтингизда ширин ва лаззатли таомларни истеъмол қила оласиз.

Қуёш эли гуллари—Ленинга

Серқуёш Ўзбекистонимиз лолазорлари алвон рангга кирди. Гулзорлар ясаниб-тусаниб қолди. Қаёққа боқманг, гуллар жилваси, гуллар жилоси...

Куни кеча осмон лайнери—«ТУ-114» самолёти ўз қучоғига сиққанича гул олиб Москвага учди. Бу ранго-ранг гуллар махсус гулзорларда, боғларда ўстирилган. Ўзбек халқи ана шу минг жилва таратувчи хушбўй гулларни Москвага — Владимир Ильич Ленин мавзолейига жўнатди.

Ғазаллар оҳанги

Буюк Алишер Навоийнинг жўшқин ғазаллари бугун ажойиб оҳанг билан янграмоқда.

Крупская номидаги мактабгача тарбия педагогика билим юртида ўтказилган адабий кеча ҳам шунинг ёрқин тимсоли бўлди. Алишер Навоийнинг ҳаёти ва кўп қиррали фаолияти, адибнинг яшаган даври ҳақида филология фанлари доктори, профессор Иззат Султонов гапирди. Кечада Навоийшунос олимлар ҳам иштирок этишди.

Ғазаллар ғазалларга уланди. Лирика кечаси авжига чиқди. «Алишер Навоий» драмасидан парчалар кўрсатилди.

Муҳим ҳужжат

Бу йил Тошкент олий партия мактабининг ташкил топганига 50 йил тўлади. Ана шу улуғ сана олдидан мактабнинг «Партийний работник» кўп тиражли газетаси яхши ташаббус бошлади. Мактаб директори Ф. Орипов ва иқтисод фанлари кандидати. доцент Д. Ражабов ўртоқларнинг «Ўрта Осиёда марксча-ленинча таълимотнинг маркази» деган темадаги монографиясининг газета саҳифаларида узлуксиз бериб борилиши тингловчиларда қизиқиш уйғотмоқда.

Пойтахтдаги 4-алоқа ҳунар техника билим юртининг талабалари кўп қаватли янги бинога кўчиб ўтишди. Пушкин кўчасида қад кўтарган бу уйда атрофлича билим олиш учун барча имкониятлар муҳайё этилган. Талабалар ихтиёридаги ёруғ лабораториялар, ўқув кабинетлари энг янги аппаратлар билан жиҳозланган.

СУРАТДА: тажриба машғулоти боряпти.

М. Баржанов фотоси.

(ЎзТАГ).

ЯНГИЛИКЛАР, ХУШХАБАРЛАР

Ишчининг деҳқонга мадади

Пойтахт меҳнаткашлари билан республикамиз қишлоқ хўжалик ходимларининг «Ўроқ ва болға» ҳамкорлиги анъанага айланиб бормоқда. Шунинг учун ҳам шаҳар саноат корхоналарининг ишчи, инженер-техник ходимлари қишлоқ меҳнакашлари буюртмасини ўз вақтида бажо келтиришяпти. «Ташхимсельмаш» заводида ҳам худди шундай қилинмоқда.

Завод коллективи фидокорона меҳнат қилиб, 100 дан ортиқ пуркагич ва чанглагич аппаратлари ишлаб чиқариб, уларни жойларга жўнатди.

ЎҚУВЧИЛАР ҲАШАРИ

Жонажон пойтахтимизда озодалик, санитария ободончилиги ойлиги давом этмоқда. Октябрь районидаги 119-мактабнинг ўқувчилари ҳам бу ойлик давомида турли гул ниҳолларини, мева ва манзарали дарахт кўчатларини ўтказиб мактаб атрофларини кўкаламзорлаштирдилар.

Шунингдек, улар майдонларни тозалаш, суғориш тармоқларини тартибга келтириш ишига ҳам арзигули ҳисса қўшдилар. А. Юсупов, Ҳ. Комилова, Ф. Қосимов, М. Турсунова, Х. Йўлдошева сингари кўпгина ўқувчилар мактаб боғбони Тожибой Исмоилов ҳамда ўқитувчилар раҳбарлигида айниқса ибратли ишлаяптилар.

ГУЛГА БУРКАЙМИЗ

Чилонзор районидаги 179-ўрта мактаб ўқитувчи ва ўқувчилар коллективи ободончилик ишларига катта эътибор бермоқдалар. Мактабда кўчат экиш тез суръатлар билан олиб борилмоқда.

Баҳор бошланиши билан мактабда «Гулчилар отряди» ташкил қилинди. Отрядга IX-синф ўқувчиси Мастура Рустамова раҳбарлик қилмоқда.

Отряд аъзолари гул экиш ва уни парвариш қилиш ишлари билан доимий шуғулланиб борадилар. Гулчилар кучи билан 45 сотих ерда янги гулзор барпо қилинди. Бу ерга 20 хил 250 тупдан ортиқ кўп йиллик ва бир йиллик гул кўчатлари ўтказилди. Гулларга доимо ишлов бериб турилди. Қилинган меҳнат самарали бўлди. Барча гуллар гуркираб ўсаяпти.

Холида Исоқова, Иқбол Аҳмедова, Фарҳод Бўронхўжаевлар янги экилган гулларнинг бенуқсон ўсишида жонбозлик кўрсатган илғор гулчилардир.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Тошкентдаги 2-нон заводининг коллективи планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системаси бўйича 6 ойдан бери ишлаб келаяпти. Янгича ишлашнинг афзалликлари амалда кўриниб турибди.

Завод ўтган йилнинг тўртинчи квартали планини барча кўрсаткичлар бўйича анча ошириб бажарди. Бунинг натижасида тўртинчи кварталда учинчи кварталга нисбатан маҳсулотни сотиш бўйича 2 процент, фойда олиш бўйича 5,8 процент, рентабеллик бўйича 8 процент ўсишга эришилди. Моддий рағбатлантириш, социал-маданий тадбирлар ва ишлаб чиқаришни ривожлантириш фондлари икки ярим баравар ошди. Экономика соҳасидаги бу силжишлар мақташга лойиқ. Лекин ислоҳот ёлғиз экономикадагина ўзгаришлар қилиб қолмади. У коллектив турмушининг ҳамма соҳаларига, кишиларга, уларнинг ўзаро муносабатларига, ахлоқи, психологиясига ҳам таъсир этди. Ишчиларнинг ишлаб чиқаришга бўлган муносабати бошқачароқ бўлиб қолди. Хўш, бу ютуқлар қандай қилиб қўлга киритиляпти?

Янги системага ўтилгач, иш дастлаб ҳар бир ишчининг меҳнат унумдорлигини оширишга қаратилди. Бунинг учун беш балли системага ўтилди. Бунинг моҳияти шундаки, ишчи ўз ишининг

ИСЛОҲОТ ВА ОНГЛИЛИК

беш балл билан баҳоланиши учун смена топшириғини бажарибгина қолмай, маҳсулотни юқори сифатли қилиб топшириши, иш ўрнини кўнгилдагидек тутиши, меҳнат интизомига қатъий риоя қилиши ҳам керак. Агар у ёки бу ишчи, планини бажарган, юқори сифатли маҳсулот топширган, иш ўрнини озода тутган бўлса-ю, меҳнат интизомини бузган бўлса бундай баллга эриша олмайди.

Мана бир мисол. Механика цехининг ремонтчи слесари, завод ветерани, коммунист Карим Йўлдошев бир куни печь ёнида ишлаётиб хамир зувалаларини узатишни тезлаштирувчи янги система топиб бўлмасмикан, деб ўйланиб қолди ва бу соҳада уриниб кўришга аҳд қилди. Шубҳасиз янгилик яратиш учун унинг билими ҳам етарли эмас, вақти ҳам йўқроқ эди. Аммо у изланди, ўзича ўлчаб, чамалаб, ҳисоблаб юрди ва ниҳоят ўйлаганини қидириб топди. Хамирни узатишни тезлаштиришнинг янги системасини яратди ва уни амалга оширди. Ҳозир конвейернинг иш унуми бир неча ҳисса ошди, хамир сифати аъло сақланиб қоладиган бўлди, маҳсулот сифати яхшиланди, ишчиларнинг меҳнат унумдорлиги кўтарилди.

Корхона ишини яхшилаш, тежаш, янги резервларни қидириб топиб ишга солиш ҳақида заводда ислоҳотга қадар ҳам ўйлашар эдилар, албатта. Лекин бу ҳақда завком раиси Йўлдош Ҳасанов айтаётганидек умумий тарздагина таплашар эдилар. Завод ишчилари кимнингдир исрофгарчилиги, хом ашё, электр қуввати, ёнилғини тежамсиз сарфлаши цех ва завод кўрсаткичларига қандай таъсир этишини тасаввур қилиб кўрмас эдилар. Ҳозир эса тежам ҳақида конкрет гапирилади. Янги шароитда ишлаб чиқариш ресурсларидан энг кўп даражада фойдаланиш, маҳсулот сифатининг яхшиланишидан ҳамма ходимлар шахсан манфаатдордирлар.

Янгича ишлашнинг ўзига хос хусусияти унинг социалистик мусобақага жон киритганлигидадир. Мусобақа жонли ва конкрет бўлиб қолди. Ишчилар ўз иш натижаларига, техника-иқтисодий кўрсаткичларга қизиқиб қарайдиган бўлиб қолдилар. Бригада, цех ва завод ишлари ҳақида кўпроқ ташвишланадиган бўлдилар. Мисол учун коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун курашаётган Усмон Холмуҳамедов бошлиқ бригадага биринчи ўринни ишлаб чиқариш — оммавий комиссиясида иш олиб бораётган ишчиларнинг ўзлари белгилади. Бу ишда улар бригаданинг ҳамма кўрсаткичларини — планни бажариши, ритмли ишлаши, иш ҳақи фондини тежашдаги ҳиссаси, пиширилган нонларнинг сифати, меҳнат интизомининг аҳволини ҳисобга олдилар.

Мана яна бир мисол. 1-цехнинг хамир тайёрловчиси Шорустам Музаффаров сабабсиз прогул қилди ва бригадалараро социалистик мусобақада ҳамма кўрсаткичлари бўйича ғолиб бўлиб келаётган ўз бригадасини биринчиликни олиш ва мукофотланишдан маҳрум қилиб қўйди.

Заводда планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтишдан олдин ҳам прогул қилиш ҳоллари рўй берарди. Ўша вақтда ҳам прогулчиларни, меҳнат интизомини бузувчиларни йиғилишларда муҳокама қилишарди, уялтиришарди, танбеҳ берардилар. Бироқ бу иш билан кўпинча цех бошлиқлари, партия ташкилотининг секретари, цех комитетининг раиси, хуллас, бошлиқлар шуғулланарди. Кўпчилик ишчилар эса меҳнат интизомини бузувчилар ҳақида хафсаласизлик билан гапиришар, баъзилар «бировнинг прогул қилиши билан менинг нима ишим бор» деб мулоҳаза юргизар эдилар.

Энди ундай эмас. Ҳозир ўша прогулчи Шорустам Музаффаровни бригададаги ҳамкасблари суд қилишди. Шунчалик меҳнат эвазига эришилган биринчиликни қўлдан бой бериш ва 150 сўм миқдоридаги мукофотдан маҳрум бўлиб қолиш ҳаммага алам қилган эди-да. Ишчилар уни суд қилганда ҳам ўзларича — ишчиларча суд қилдилар. Қулоқларигача қипқизарган, терга ботган прогулчига бу катта сабоқ бўлди, албатта. Ҳозир у тамомила ўзгарди, виждонан меҳнат қиладиган бўлиб қолди.

Корхонада ишчиларни меҳнатга рағбатлантириш, мукофотлаш тартиблари ҳам янгича ташкил этилди. Заводнинг фондларини яратиш планини бажариши туфайли рағбатлантириш учун ажратилган маблағлар икки ҳисса ошди. Ёлғиз 1-цех коллективининг ўзигина бир ойлик фидокорона меҳнати учун 700 сўм миқдорида мукофот олди. Илгари эса бу сумма 150 сўмдан ошмасди. Социалистик мусобақада биринчи ва иккинчи ўринни эгаллаган цехларида ой охирида ҳар кимнинг олган баллига яраша мукофотлар тақсимланади. Ҳозир ҳар бир ишчи қанчалик унумли меҳнат қилса, шунчалик кўпроқ мукофотга эга бўлишини амалда кўриб ишонди.

Энг яхши ишчилар мастерлар фондидан ҳам мукофотланади. Гапнинг ростини айтганда, илгари бу фонддан заводда узоқ йиллардан бери ишлаб келаётган ишчиларгина мукофотланарди, — деди 1-цех мастери Саида Акрамова, — ёш ишчилар эса гарчи мукофотга лойиқ меҳнат қилган бўлсаларда «ҳали бироз ишласин» деб мукофотланмасди. Ҳозир эса ишчининг иш натижаларига қараб мукофотлашадиган бўлдилар. Шу сабабли мастерлар фондининг таъсирчанлиги ҳам сезиларли даражада ошди.

— Биз дастлаб иқтисодий ислоҳотни амалга ошириш ва кўзга кўринарли натижалар берган моддий имтиёзларни пропаганда қилишгагина жиддий эътибор бердик, — дейди корхона партия ташкилотининг секретари Мария Магдеевна Еналеева. — Ташаббус кўрсатиш ҳақида эса кам гапирдик. Йўл қўйган бу камчилигимизни турмушнинг ўзи тузатди. Мукофотлар кундалик қилинаётган ишларимизнинг бирдан-бир асоси эмаслигини, маънавий ва моддий рағбатлантиришларни бирга қўшиб олиб бориш кераклигини англадик.

Ҳозир заводда ҳурмат тахтаси, ҳурмат китоби, ҳурмат галереяси мавжуд. Мусобақа ғолиблари фахрий ёрлиқлар билан тақдирланади, тантанали йиғилишларда табрикланади. Ишчилардан тузилган махсус комиссия «Ўз касбининг устаси» деган унвонларни белгилайди. Қимматли ташаббус завод газетаси, деворий газеталарда ёритилади ва завод радиоузели орқали эшиттирилади. Илғор ишчилар эса республикамизнинг Самарқанд, Хива, Бухоро каби шаҳарларига экскурсияларга олиб борилди.

Ҳозир завод коллективи беш кунлик иш ҳафтасига ўтиб ишлай бошлади.

Турган гапки, заводда ҳамма масалалар ҳам ҳал қилиб бўлганича йўқ. Ҳозир коммунистлар қуйи хўжалик ҳисобига ўтишни амалга ошириш, бир хил маҳсулот ишлаб чиқаришдан иккинчисига ўтиб ишлашни тугатиш йўлларини қидирмоқдалар. 1-цех партия йиғилишида «Коммунистлар ҳисоботи» тез-тез эшитилмоқда, механика цехидаги йиғилишларда ҳар бир ишчининг жавобгарлик ҳиссини ошириш деган масала қўйиляпти. Агрегатларнинг тўхтовсиз ишлашини таъминлаш, коллективнинг ҳар бир аъзосини ҳар тарафлама камолотга етказиш, ишчилар ва мутахассислар ўртасида тарбиявий ишларни яхшилаш учун ҳаракат қилиняпти.

Планлаштириш ва рағбатлантиришнинг янгича системасига ўтилгандан кейин заводда рўй берган ўзгаришларнинг ҳаммасини кўрсатиб бериш қийин, албатта. Қийинчиликлар, ташвишлар, ҳали анчагина. Баъзи ишларни дастлаб синаб кўришга ёки уни ҳал қилиш йўлларини қидириб топишга тўғри келяпти. Лекин завод коллективи партия ташкилоти бошчилигида иқтисодий процесслар моҳиятини англаш, хўжаликни янада яхшироқ бошқариш, кишиларни уюштириш ва тарбиялаш усулларини такомиллаштириш учун дадил ҳаракат қилмоқда.

С. МУСАХЎЖАЕВ.

БУХОРО. Тельман номидаги Бухоро трикотаж фабрикаси ҳозирги замон ускуналари билан жиҳозланган илғор корхоналардан бири. Бу ерда аҳил коллектив ишлайди. Бу йил фабрика планга қўшимча минглаб трикотаж буюмлари бериб, кўпгина хом ашёни тежаб қолади.

СУРАТДА: тикувчи мотористка Д. Ҳайруллаева ва цех мастери Н. Исмоилова маҳсулот сифатини текширмоқдалар.

А. Усмонов фотоси. (ЎзТАГ).

ЛЕНИННИНГ ДОИМИЙ ЙЎЛДОШЛАРИ

Ульяновларнинг Кремлдаги квартирасида асосий ўринни китоблар эгаллаган. Ҳамма жойда — ҳар бир хонада, ошхонада, коридорларда китоблар тахланиб қўйилганлигини кўрасиз.

Китоблар Лениннинг умрбод йўлдошлари бўлиб келди. Владимир Ильич турмада ва сургунда ҳам, эмиграция йилларида ва подпольеда ҳам ҳеч қачон китоблардан ажралган эмас.

Эмиграция йилларида Ленин Лондон, Париж, Берлин, Краков ва бошқа шаҳарларнинг миллий кутубхоналарига бориб, китоблар устида иш олиб борди. Ленин кутубхоналарда қандай ишлаганлигини Н. К. Крупская бундай ҳикоя қилади: «У ўзининг «Россияда капитализмнинг ривожланиши», деган китобчасини ёзмоқ учун 583 та китобни ўқиб чиқди».

Владимир Ильич фақат революциядан сўнггина, шахсий кутубхона тўплашга муваффақ бўлди. Лениннинг шу кутубхонасида олти мингга яқин китоб бор. Бу китоблар 88 бўлимга ажратиб қўйилган. Фалсафа, социология, экономика, ҳуқуқ, Россия ва чет эллардаги революцион ҳаракат тарихи бўлимлари, айниқса, мукаммал.

Ленин китобларни қандай ўқиганлигини Глеб Максимилианович Кржижановский жуда образли ҳикоя қилиб бундай дейди:

«... Унинг ўқиши ҳам алоҳида характерда эди: унинг ўткир, ўт чақнаб турган кўзлари китоб ёки қўл ёзма саҳифаларини жуда тез қараб чиқар эди; унинг кўзлари ҳақиқатан ҳам «ҳамма нарсани кўра олар, унинг назаридан ҳеч нима четда қолмас эди».

...Аммо, шундай бўлса ҳам, Владимир Ильич Ленин кутубхонасида сақланаётган китоблар у ўқиб чиққан ҳамма китоблар тўғрисида тўла тасаввур бера олмайди. Ленин шаҳар кутубхоналарининг фондларига муттасил мурожаат қилиб турар, Румянцев музейидан китоблар сўратиб олар, ўртоқларининг шахсий кутубхоналаридаги китоблардан фойдаланар эди.

Кремлдаги кутубхонада коллекция тўплаш мақсадида олинган нашрлар йўқ. Бу кутубхонада ишлаш ёки дам олиш учун Ленинга зарур бўлган, керакли, азиз ва севимли китобларигина бор.

(ТАСС).

АҲОЛИ КУЧИ БИЛАН

Октябрь район меҳнаткашлари икки дам олиш кунида бир талай ишларни бажариб қўймоқдалар. Ҳашар йўли билан кўчалар, хиёбонлар ободонлаштирилиб, турли хил дарахт кўчатлари ва анвойи гуллар ўтказилмоқда. Хуллас, район озодлигини яхшилаш борасида диққатга сазовор ишлар олиб борилмоқда.

Район коммунал хўжалик бўлимининг мудири К. Файзиев мухбиримизга бундай деди:

— Бизда шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг шаҳарни ободонлаштириш ойлиги ҳақидаги қарорини бажариш учун район штаби тузилган. Штаб ўзининг ҳар чоршанба куни бўладиган мажлисида корхоналар, қурилишлар, маҳалла комитетларида олиб борилаётган ишлар ҳақида ҳисоб берилади.

Ҳозиргача турли ташкилотлар ва аҳоли ёрдами билан 74 минг 413 туп манзарали, 45 минг туп мевали дарахт кўчатлари. 33 минг 263 туп ниҳол, 24 минг 305 туп гул кўчатлари. 55 492 туп бута кўчатлари экилди.

Район территориясидаги ариқлардан оқадиган тоза сувлар кейинги пайтларда сув қадрини билмаганлар томонидан ифлослантирилди, кишининг таъбини хира қиладиган бўлиб қолди. Эндиликда ариқлардаги сувнинг тоза оқишига эътибор қилинмоқда.

Ойлик давомида уюштирилган якшанбаликларда 6 километр Кўкча ариғи. 4,5 километр Кайковус ариғи қазилди. Бундан ташқари суғориш шохобчаларидан 54 минг 200, кичик ариқлардан 10 минг 780 метри тозаланди.

Чимбой, Аллон, Дам ариқлари қайта тикланди.

Ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ойлигида студентлар шаҳарчасида ҳам катта ишлар олиб борилди.

Ҳозир райондаги корхоналар, ташкилотлар, муассасаларнинг территорияларида кенг кўламда тозалаш ишлари бажарилмоқда.

Ер шарида

Вьетнамнинг қаҳрамонлари ва жанговар ишлари

СОЛДАТ—ҲАМИША СОЛДАТ

Шаҳарга кечки оқшом тушмоқда. Магазин витриналарида, ойналарида, кафе ва уйларда чироқлар ёна бошлади. Мен Ханой оқшомида боряпман. Кинотеатрларда, гул дўконларида, китоб магазинларида ёшлар гавжум. Йўловчилар букилган Шамшир кўли қирғоғида жойлашган катта фото витрина олдида анчагача туриб қолишяпти. Экспозиция қардош мамлакатлар ҳаётига бағишланган. Вьетнамликларнинг катта қизиқишини Совет Иттифоқи ҳақидаги бўлим ўзига жалб этяпти.

Майда баҳор ёмғири томчиламоқда. Қаердадир Лонгбьен кўприги томонидан яшил электр пайванди учқунлари порламоқда. Бу — қурилиш бригадаси. Улар америка бомбаларидан шикастланган кўприкларни тиклашмоқда.

Радиодан берилаётган музика тўсатдан узилди. Шаҳарнинг турли чеккаларида сиреналар увиллай бошлади. Ҳаво тревогаси. Тезликда чироқлар ҳам ўча бошлади. Турли томонга қараб осмонни оловли йўллар кесиб ўтади. Мен бомбадан сақланадиган ер тўлага тушаман. У ерда одам кўп. Бурчакда кимдир лампочка ёқади ва хира шуъла нури қоронғиликдан таниш чеҳрани қамрайди. Бу Зионг Куанг Тхиен — Давлат опера ва балет театрининг директори. Охирги марта биз у билан ўтган йили ноябрь ойида Октябрь революциясининг 50 йиллигига бағишланган концертда учрашган эдик.

Мустаҳкам олов тўсиққа тўғри келиб қолган ҳаво қароқчилари денгиз томонга қараб учиб кетадилар. Қайта сиреналар увиллайди. Хавф тугади. Биз ўртоқ билан ер тўладан чиқиб, Чантьен кўчаси бўйлаб йўлга тушдик. Тхиен театр артистларининг концерт фаолияти ҳақида гапиради.

— Америка империалистлари томонидан Вьетнам халқига қарши қилинган агрессия бизнинг ижодий иш планимизни амалга оширишда халақит берди. Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати қарори билан ижодий коллектив 15—20 кишидан иборат қўшиқ, рақсчи, музикачи бригадаларига бўлиниб кетди. Артистлар бир райондан иккинчисига кўпинча пиёда борадилар. Ҳар куни 50 километрлаб йўл босишга тўғри келади. Уларнинг ҳар бири ўз елкасида қурол, озиқ-овқат запаслар, чолғу асбоблари ва кийим-кечакларини олиб боради.

Кўпинча тайёргарликсиз — зенитчи ва ракетачиларнинг ҳузурларида, кўприкларнинг ўтиш жойларида, темир йўл станцияларида чиқадилар. Бу объектлар кўпинча Америка ҳаво қароқчиларининг ҳужумига дуч келади. Артистларимизнинг бекорга айтилмаган шундай шиори бор: «Қўшиқ бомбаларнинг портлашидан ҳам жарангдор».

Баъзан бригадалар пойтахт аҳолисига концерт бериш учун Ханойга қайтиб келади. Директор мени театрга келиб, артистлар билан танишишга таклиф қилди.

Эртасига кечқурун мен Давлат опера ва балет театрига келдим. Зал лиқ тўла. Парда кўтарилмоқда. Саҳнада хор ижросида Жанубий Вьетнамнинг Озодлик гимни тантанали янграмоқда. Сўнгра театр солисти Куй Зионг хор ва оркестр жўрлигида вьетнам ва рус тилларида «Партия— бизнинг йўлбошчимиз» қўшиғини айтади. Таниқли артистка Нгок Зау вьетнам халқ қўшиқларини сидқидилдан айтади. Кейин эса рус тилида «Волгага-Анҳоргача» қўшиғини ижро этади.

Концертдан сўнг ўртоқ Тхиен мени концерт қатнашчилари билан таништирди.

Артистка Нгок Заудан унинг ўзи ҳақида, вьетнам саҳнасининг бўлажак усталари ҳақида сўрайман.

— Мен камбағал артистлар оиласида туғилдим,— дейди Нгок Зау.— Август революциясигача артистларни паст табақа деб ҳисоблашарди. Эсимда, бир куни бир бой амалдор бизни оиламиз билан ўзиникига таклиф қилди. Биз у учун бир неча соат қўшиқ айтиб, рақс тушдик. Кейин эса у бизнинг оёғимиз тагига бир неча чақа ташлади ва хизматкорига бизни эшик орқасига итқитиб чиқариб юборишни буюрди. У вақтда менда мактабга бориш учун шароит йўқ эди. Саводимни ота-онам чиқарди. Турар жойимиз бўлмаганлиги туфайли биз ҳар қаерларда тентир эдик.

Революциядан сўнг, қаршилик кўрсатиш йилларида бизни оиламизнинг ҳаммаси мустамлакачиларга қаршилик кўрсатишда актив қатнашди. Биз бир кунда ўнлаб километр йўл босардик. Дам олиш жойларига келганимизда эса жангчилар олдида қўшиқ айтиб, рақс тушардик. Женева битимлари имзолангандан кейин мени курсда ўқишга юборишди. У ердан мен опера театрига келдим. Мен Варшава, Хельсинкида ўтказилган Жаҳон ёшларининг фестивалида қатнашишдек бахтга муяссар бўлдим. Ўз дўстларим билан кўпгина социалистик мамлакатларга бордим.

Рус тилида қўшиқ айтишни жуда ҳам севаман. Совет Иттифоқига бориб консерваторияда ўқишни орзу қиламан. Ҳозирча Ватанимнинг озодлиги ва мустақиллиги учун, барча халқлар билан бирга курашни охирги ғалабагача давом эттираман.

Бизнинг зарбдор группамиз, артист Куй Зионг раҳбарлигида ҳозиргина фронт олди зонасидан қайтиб келди. Биз Хамжонг кўпригини қўриқлаётган зенитчиларга концерт бердик. Бир куни биз кечаси кечиб ўтиш жойида концерт бердик. Концерт ўртасида ҳаво тревогаси эълон қилинди. Зенитчилар қуролларига ташландилар. Ҳавода Америка қузғунлари пайдо бўлди. Улар парашютларда бир қанча ёритувчи ракеталар, кейин эса биздан атиги бир километр нарида бўлган кечикка бомба ташладилар. Жангчилар ўт очдилар. Биз Зионг бошчилигида ўн икки артист уларга снарядлар ташиб бериб турдик. Ҳаво қароқчиларининг ҳужуми қайтарилди. Концертимиз эса давом этди.

— Халқ армияси жангчилари ва биз артистларни жанговар дўстлик ипи маҳкам боғлайди,— дейди мамнунлик билан Зау. — Бизнинг зарбдор бригадамиз иккинчи маротаба учинчи даражали «Жанговар хизматлари учун» ордени билан тақдирланди. Биз, солдат — ҳамиша солдат бўлишини яхши биламиз.

А. ЖЕМАЕВ,
АПН махсус мухбири,
Ханой.

Мехико. Мексика пойтахтининг аҳолиси яқинда ажойиб воқеанинг шоҳиди бўлди. Бу ерда «Нафис санъат саройи»да «Рус сюитаси» номли рақс программаси кўрсатилди. Концертни постановка қилган РСФСР халқ артисти Тамара Головановадир. Мексика артистлари рақсларни ижро этишди.

Совет раққосаси бу мамлакатга Мехико халқ балети ансамблининг раҳбари Эмалий Эрнандеснинг таклифига биноан рус халқ рақсларини саҳналаштириш учун келди.

СУРАТДА Тамара Голованова премьера олдидан ўзининг шогирдлари —«Рус сюитаси» қатнашчилари—эрлар группасига маслаҳатлар беряпти.

Э. Саратов фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

«Главмосстрой»га қарашли 169-пардозлаш бошқармасининг бинокорлари шаҳримизнинг «Марказ-1» микрорайонида 40 квартирали янги уйни пардоздан чиқараётирлар. Яна бир неча кундан сўнг бу уйда ҳовли тўйлари ўтказилади.

СУРАТДА: шу қурилиш бошқармасининг пешқадам пардозчиларидан Ш. Васильева ва М. Пенькова ўртоқлар. Улар барча топшириқларини бир ярим баробар адо этмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

„Тошкент оқшоми"да босилгандан кейин

«БОРНИ ЙЎҚ ҚИЛУВЧИЛАР»

Шу сарлавҳа остида шу йил 9 январда босилган материалда шаҳарда хўжалик учун ишлатиладиган пахта танқислиги кўрсатилган эди.

Редакция Тошкент шаҳар ижроия комитети Савдо бошқармасидан олган жавобда бундай дейилади: ўтган ойлар давомида шаҳарда ҳақиқатан ҳам пахта танқислиги сезилди. Бунинг асосий сабаби пахта билан таъмин этадиган ташкилотларнинг бу масалага масъулиятсизлик билан қарагани бўлди. Бошқарма бу масалани узил-кесил ҳал қилиш учун. Ўзбекистон ССР Савдо министрлигига мурожаат қилди. Бундан буён пахта савдоси нормал йўлга қўйилиши учун бошқа тадбирлар ҳам кўрилмоқда.

Шу материалда чинни буюмлар камчилиги ҳам кўрсатилган эди. Ўзбек чиннисига бўлган талаб тобора ошиб бораётгани, ягона чинни заводи эса бу талабни қондиролмаётгани туфайли чинни танқислиги сезилмоқда.

Валентина Казанцева Тошкент тўқимачилик комбинатининг калава йигириш цехида ҳар куни нормасини 130 процентга етказиб бажармоқда.

Л. Глауберзон фотоси.

МУСОБАҚА ҒОЛИБИ

БАҲРОМ Аъзамов кўп йиллар савдо соҳасида ишлаб, ҳалол меҳнати туфайли ибрат бўлиб, доим мукофотланиб келган.

Бундан 3 йил илгари Б. Аъзамов Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик министрлиги ёнидаги газета-журнал киоскасига сотувчи бўлиб келди. Баҳром ўзининг самимийлиги, харидорларнинг талаб эҳтиёжларини қондириши туфайли газетхонларга жуда ёқиб қолди. Бу киоскадан газета-журнал олувчилар анча кўпайиб кетди.

1966 йили киоскада 24.500 сўмлик газета-журнал сотилган бўлса, 1967 йилда 30570 сўмлик газета-журнал сотилди ва Б. Аъзамов Октябрь районидаги 50 киоска ўртасида биринчи ўринни эгаллади. Шу йилнинг биринчи кварталида 6510 сўм ўрнига 7850 сўмлик газета-журнал сотиб, у яна биринчиликни олди.

Баҳромнинг матбуотни кўп тарқатишдаги ютуқларининг асосий сабаблари нимада?

У янги келган барча журналларни аҳолига кўз-кўз қилиш учун киоска ойналарига осиб қўяди. Ҳар бир журналхон киоска ёнига келибоқ ўзига керакли журнални танлаб топа билади.

Баҳром акадан «сизда фалон журнал борми», деб сўраганда йўқ, деган жавобни эшитмайсиз. Мабодо харидор сўраган журнал тамом бўлган бўлса, эртасига қўшни киоскалардан топиб келиб, харидорларни хурсанд қилади.

Шунинг учун ҳам бу киоска олди доим газетхон-журналхонлар билан гавжум бўлади.

А. НАБИХЎЖАЕВ.

СИДҚИЙ ХОНДАЙЛИҚИЙ

ШОИР, ОЛИМ, ҲАТТОТ ВА ТАРЖИМОН

Сидқий Хондайлиқий, Шеван, Шавкат Искандарий тахаллуслари билан адабиёт ва маърифат аҳллари орасида танилган бу шоирнинг асл исми Сирожиддин бўлиб. Тошкент областининг Бўстонлиқ районн Хондайлиқ қишлоғида, камбағал деҳқон оиласида 1882 йилда туғилди. Сирожиддиннинг отаси Хондайлиқнинг қашшоқ табақаларидан бўлган. Зийрак ва тиришқоқ Сирожиддин ўқиш ва ёзишни билиб олгач, ўз имконияти доирасида хусусий мутолаа билан шуғуллана бошлади. Кейин Тошкентда Кесаккўрғон маҳалласидаги мадрасага кириб ўқий бошлади. Кейинроқ мадрасадаги устози Мавлоно Шомуҳиддин Охунднинг ёрдами билан «Бегларбеги» ва «Кўкалдош» мадрасаларида ҳам ўқишга муяссар бўлди.

У шеър ва ҳуснихат бобида, яхши камолот касб этиб, тез орада замонасининг кўзга кўринган шоири, хаттоти сифатида танилди. Араб. форс, турк ва озор тилларини мукаммал ўрганди.

Сирожиддиндаги кўп қиррали истеъдодни сезган маҳаллий ҳукмрон доира вакиллари, уни «Мўмин-мусулмонлар» ва, элнинг улуғлари — маҳаллий буржуазиянинг маддоҳига айлантиришга уринганлар. Лекин жуда ёшлигидан бошлаб, рўзғор ташвишини англаган, кундалик турмуш ўтказишнинг нақадар оғир машаққат эканлигини ўз бошидан кечирган, Сирожиддин ижод майдонида пасту баландни билиб, ўз сўзи билан айтганда «оқу коранинг фарқини» ажратгач, адабиётда инсоний виждони буюрган йўлдан боришга жазм этди.

1900 — 1907 йиллардан кейин яратган «Ўнқўрғон қозиси, ҳақида ҳажв», «Чимбой қишлоқлик Тўра ҳикояти», «Гар эшон бўлса авлиё». «Тошкентлик Носирхон эшон ҳикояти», «Дукчи эшон тўғрисида икки ҳажв». «Бизнинг ўлкамизда бўлмиш золим ришваҳўр судратма чопон банги эшон — қози ҳикояти» каби қатор сатирик асарларида қози ва эшонларнинг барча ярамас ишларини, икки юзламачилик ва халқни алдаб, турлича сафсата ва ёлғон ривоятлар билан бечора фуқароларнинг «етти қат терисини шилиб», «пўстига сомон тиқиш»ларини аниқ, ишонарли ва чуқур ҳаққонийлик билан тасвирлайди.

Сирожиддиннинг ҳажвияти эълон қилингач, шоир қаттиқ, таъқибга учради. Ҳатто уни ўлдириб юбормоқчи бўлдилар.

Бундай таъқиб ва таҳқирлар шоирнинг овозини бўғолмади. У ажойиб лирик шеърлар яратди, ўз замондошлари Фурқат, Камий, Юсуф Сарёмий ва бошқа шоирларнинг ғазалларига мухаммаслар боғлади. Шунингдек, Сирожиддин ўша даврда чиқиб турган «Садойи Туркистон», «Садойи Фарғона», «Тараққий», «Туркистон вилоятининг газети», «Шуҳрат» каби газета саҳифаларида турли масалаларга бағишланган шеър ва мақолалари билан актив қатнашиб турди.

Сидқийнинг лирик ва ҳажвий шеърлари ўша даврларда яратилган қатор қўлёзма ва босма баёзларга киритилди; шунингдек шоирнинг ўзи ҳам «Девони Сидқий» (қўлёзма) ва «Совғоти Шавкат» каби тўпламлар тузиб, ўз асарларини эълон қилди. Лирик ва ҳажвий шеърлардан ташқари Сидқий «Сафари ғам», «Бизим ишрат», «Мезони шеърият». «Ажойибул маҳлуқот» каби оммабоп илмий-адабий асарлар, медицина ва ботаникага оид луғат китоблари «Ҳуснихат китоби» машқлар тўплами, халқ мақоллари ва ҳикматли сўзлари мажмуаси ва элликдан ортиқ масаллар ёзди. Араб ва форс тилларини, мукаммал билган Сидқий шу тиллардан бир қанча бадиий ва илмий асарларни ўзбекчага таржима қилди. Булар орасида машҳур «Минг бир кеча» ва буюк Саъдийнинг «Бўстон» асарлари ҳали ҳам бадиий таржимачилигимизнинг яхши намуналаридан бўлиб қолмоқда.

Февраль революцияси даврида Сидқий аввалига маҳаллий буржуа ва ислом уламолари доираларининг сохта «ватан», «миллат», «турк бирлиги» шиорига бурканган реакцион пантуркизм ва панисламизм ниятларини пайқамасдан, уларга яқинлашишга интилди. Лекин тез орада уларнинг мақсадлари ярамас эканлигини, жуда аниқ бўлмасада, сеза бошлади. Сидқий ўша даврда барча реакцион доираларни бирлаштирган «Шўрои исломия» ташкилотининг халққа нисбатан бўлган ёмон ниятларини сезиб олди. Шоир сохта «ватанпарвар»ларни меҳнаткаш халқ бошига тушган оғир мусибатларга, шунингдек, мардикорликка олинган ўзбек халқи фарзандларининг омон қолган гуруҳларининг ўз юртларига саломат қайтиб келганликларига душманлик назари билан қараётганликларидан қаттиқ ғижинади ва қайтиш воқеасини қизғин табриклаб, «Рабочийлар қайтиши» манзумаси ва «Русия инқилоби» китобини яратди.

Сидқий Октябрь социалистик революциясини қизғин маъқуллади. Революциядан кўп вақт ўтмасданоқ ўз қишлоғига қайтди. Ўз — кенти ва атроф қишлоқларда актив ташвиқий иш бошлаб, революциянинг зўр аҳамияти, бу ғалабаларни мустаҳкамлаш учун меҳнат ва маърифат «сув ва ҳаводек зарур» эканлигини ҳам тарғиб қила бошлади. Шоир 1918—1925 йиллар мобайнида, ёзган шеърларида меҳнаткаш деҳқонларнинг янги жамиятдаги роли ва ўрни ҳақида илиқ меҳр билан сўзлайди, уларни сидқидил билан меҳнат қилишга, маҳаллий бой ва қулоқларнинг асрий қуллик исканжасини парчалаб, эл бахти учун хизмат қилишга ташвиқ қилади, меҳнаткаш деҳқон шарафини улуғлайди.

Сидқий янги замонни меҳнат ва меҳнат аҳлини улуғлаш билан бирга қизғин маърифатпарварлик фаолиятини олиб борди. У Хондайлиқ, Хумсон, Парвезтепа қишлоқларида мактаб ташкил этишда актив қатнашди; шунингдек катталар орасида саводсизликни битириш курслари ташкил этиб, унда ўзи бир неча йиллар давомида (1920-1929 йиллар) муаллимлик қилди. Ер ислоҳоти вақтида давлат ташкилотларига актив ёрдам берди. Сидқийнинг янги ҳаёт қурилишидаги бундай қизғин фаолияти, албатта, маҳаллий бой ва уламоларга ёқмади. Улар шоирнинг пайига тушдилар. Тахминан, 1929-1930 йилда (ҳозир барҳаёт ошноларининг хотирлашича) Сидқий баҳор пайти тоғ яйловларида турли доривор гиёҳларни йиғиб юрган вақтида маҳаллий бойларнинг гумаштаси унга ҳужум қилиб, бошидан қаттиқ яралади. Гарчанд шоир тирик қолган бўлса-да, лекин, шу ҳодисадан кейин ўнгланмай, бир неча йиллар оғир дард тортиб, 1934 йилда Парвезтепа қишлоғида, 52 ёшида вафот этди. Шоирнинг қабри шу қишлоқда.

ЛЕНИН ҳақида

Ленин тузган жамият,
Элга берди амният,
Камбағалга ҳамият,
Олам аро хўб зийнат.
Ленин бўлиб бир юлдуз,
Кечалар бўлди кундуз,
Жонлар бўлиб омонда,
Эмди яшармиз юз-юз.
1923 йил. Боғиайон.

Оқ подшонинг қулаши

(Петроградда воқеалар нечук бошланди ва не равишда ўсди).

Йигирма бешинчи февраль аро,
Баногоҳ қўзғолди бу можаро.
Қиёмат иши анда барпо бўлуб.
Ҳужум аҳлидин кўп алоло бўлуб,
Сиғишмай тўлуб кўчаю кўй аро...
Хотин, қиз қари. ёш «ҳо-ҳо» билон.
Алар ҳар бири турли савдо билан.
Фалак узра юзланди беҳад фиғон.
Ки яъни дер эрди ҳама ошу нон.
Хусусан бўлуб эл Вибўрғ соридин,
Фиғон этти золимлар озоридин.
Кўруб беҳад онлар фалакдин жафо
Неча қадди нозиклар ўлди дуто.
Тўлуб шаҳарнинг маркази эл билан,
Ородан кўтарилди доду фиғон.
Халойиқ. аро қаҳрамон ишчилар,
Шиддат ила йўл олдилар сарбасар,
Палиса дамодам чекиб кўб тағийр.
Халойиқ йўли узруға тўкти қўр.
Ҳама гўшаларға қаровул қўюб,
Ҳама кўчаларға чоповул қўюб.
Мунго боқмойин қаҳрамон ишчилар.
Шаҳарга кириб эдилар муқаррар,
Ўрамларға тарқалдилар улгу руҳ
Бўлуб мавжи дарё каби қўҳ-қўҳ.
Чу дарё ўшалдам бўлуб мавжуддан,
Зафар бўйи келди алар мавжиддан,
Алар халқ учун айлабон жон фидо,
Ки яъни бу хил қилдилар можаро.
Йиғилдилар онларға йўқ сону ҳад,
Киши билмас эрдики қилғай адад.
Ўшалдам аро тўхтади кўнкалар.
Ки мўру малаҳдек эди ишчилар.
Хатиблар чиқиб халқ ўртасидан,
Ажаб нутқлар бошлади шуъла зан.
Қизил байроқ ўлди намоён бу ҳол.
Палиса кўруб они бас бўлди лол.
Палиса они олғоли зўр этиб,
Ололмади ўзни ранжур этиб.
Зафарлик бўлуб қаҳрамон ишчилар,
Палисаға байроқни бермадилар.
Шижоат бўлуб анда фармон раво,
Ки бўлди алар барча бир тан аро.
Палиса яна отлиқ аскар билан
Ўрам бошини бўғди бориб равон.
Қилиб қаҳр онларға «кетгил» деди
Қулоқ солмади анга онлар бари.
Бу ҳолатда золим палиса равон
Халойиқни оттию бас тўкди қон.
Яна халқ ўлубон гуруҳо гуруҳ
Козонский кўчада этти шукуҳ.
Бу ҳолатда ўн минглаб эл тўпланиб
Тўла ихтимол жирлари жирланиб.
Николайни айладилар тор-мор,.
Золим эли анда бўлди хор-зор.
(«Русиё инқилоби» китобидан).
1917 йил март—апрель.

МУРАББА

Токим вафо қилдим, жафо айладинг,
Бевафолар ишин барпо айладинг,
Аввал меҳринг кўнглумга жо айладинг,
Охир висолингдан жудо айладинг.
Ёруғонда тунда шамъи жамолинг,
Парвонадек кўролмадим висолинг,
Хаёлимда ҳар доимо хаёлинг,
Ёдинг билан умрим адо айладинг.
Жудо бўлгач сандин кўз тўкди қонлар,
Яна қолди дилда турлук армонлар,
Мунда мани ташлаб кеттинг, қаёнлар,
Кимлар билан аҳду вафо айладинг?
Сен эрурсан менинг шўхи замоним,
На ҳукм этсанг, розиман, эй султоним
Ҳасратингда, аё сарви равоним,
Қумри каби корим наво айладинг.
Эй юзлари оху ҳам сими ғабғаб,
Борми жаҳон ичра сандек шакарлаб,
Кўрганлар ҳайратда қолур деб: «ёраб»
Ҳуснингга барчани шайдо айладинг.
Сенсан гул руҳларнинг нозук адоси,
Нега бўлмай гул юзингни шайдоси,
Эй бедаво дардим бўлмай давоси,
Ўзгалар дардига даво айладинг.
Заманлар бўлмишким, Шавкат асиринг,
Умрин ёдингда сарф этган ҳақиринг,
Ишқинг иқлимида бўлган шаҳидинг,
Боқмай анга недин ибо айладинг.

ШОИР ЎЗИ ҲАҚИДА

«..Ёшликдан илм-маърифат ва ашъорға таъбим мойил ўлди. Имконим хорижинда кўп мутоила қилур эрдим. Ўзим ҳам кўнгул майлини ашъор тили бирла айтмоққа жазм қилдим... Адабиёт ва ошиқона ғазалларим кўб бўлса ҳам аксар таъбим ҳажвиётга мойил бўлуб, мустабид амалдор ва ришваҳўр қозилар, арзимас дунёға сотилғон можин (жинни) муфтилар, бидъат ва хурофот кони дуварак «уламолар», калён чекувчи ҳунасаи даргоҳларға қувватим борича қарши ҳаракат ва зўр манъият кўрсатур эрдим.

...Алалхусус, қозилар ва эшонлар ҳақинда бисёр ҳажвиётлар битилди... Ҳажв сўзларим кўёш каби барчаға фош бўлғач. бир золим банги қози ўзи каби золим ва мустабидларни ёнлаб, мен камбағални Сибирға сурғун-овоқ турма ичра турғун қилмоққа анча чолишди... ул золим амалдан қолғунча мен ҳам Фарғона заминида кочиб юрдим ва икки йилча умрумни кечурдим 1329 ҳижрийда (1912 йил) қиш ҳавосида токи ул золим тахтдин тобутға тортилди. мен ҳам ўз ватаним даъу деворига отилдим. Биргина ҳақиқат изҳори учун шунчалик ташвишлар чектим...»

(СИДҚИЙНИНГ ЎЗ ҚЎЛИ БИЛАН ЁЗИЛГАН «ТАРЖИМАИ ҲОЛ»ИДАН).

ҒАЗАЛЛАР

Базм ичра элга қилган атворингиз ярашган,
Сунбул кокил паришон, тумморингиз ярашган,
Бу асрда, нигоро, йўқ сизча бир ягона.
Эл бори сизга шайдо, кирдикорингиз ярашган.
Ким бўлса сизга ҳамдам, қолмас дилида ҳеч ғам,
Дунёда бўлмангиз кам, ҳамкорингиз ярашган.
Ҳусн ичра сизча ой оз, мен ишқингизда мумтоз,
Ҳар жаврингиз эрур соз, озорингиз ярашган.
Рахшон эрур юзингиз, фаттон эрур кўзингиз,
Ширин эрур сўзингиз, гуфторингиз ярашган.
Оламда ҳусн эли кўб, йўқ сизчалик марғуб,
Солдингиз элға ошуб, бу корингиз ярашган.
Кўрмай юзингиз эй, жон, Сидқий ҳамиша нолон,
Эй фитнасози даврон, дийдорингиз ярашган.

* * *

Бурқаъ юзингдин очғил, токим кўргай жамолинг,
Айлай дуо ҳақингға, ортсин сени камолинг,
Лола каби бағирлар ўз қониға бўялди,
Келгай тоза кўнгулга ёди узори олинг.
Ушбу тириклигимда тангри муяссар этсун,
Кўрмоқликни, эй шўх, менга сени висолинг.
Билмам сени на жонон ё чеҳраи парисан,
Ким кўрмадим башарда бу хулқ ила мисолинг.
Кўрганда қилғусидур тўти ҳалок ўзини,
Ушбу таровaт ила қилғон нечук мақолинг.
Доим бу янглиғ айлар Шеван сени дуолар,
Сарсабз ўлуб ниҳолинг, ҳеч бўлмасун заволинг.

* * *

Жаҳон жаллоди халқингға қўяр тиғи ситам кам-кам[1]
Насимидек суюб пўстинг, қилур яъни адам кам-кам.
Сенинг чун сарви қаддингни фалак дурри ҳилол осо,
Жафо бори билан бешак қилур охирда ҳам кам-кам.
Бўлуб бегона ўзлукдин, чу писта ханда зан бўлма,
Ки ногоҳ ғам тоши бошингга солғой минг алам кам-кам,
Мурод оҳуси бирла бахт бози сенга ром ўлса,
Ишонма анга сан, эй соддадил, қилғуси рам кам-кам.
Сўзингни гавҳарин шавқ аҳлиға базл айлагил, Сидқий,
Ки қолмас ушбу кўк қаср остида аҳли карам кам-кам.

1) Шоир бу ғазални 1917 йил май ойида реакцион «Шўрои Исломия» жамияти, унинг мақола ва шеърларини нашр этишни ман этгандан сўнг ёзган.

СИТАМДИЙДА РАБОЧИЛАР КЕЛИШИ

[«Ёдгори ҳуррият» китобидан]

САВОЛ:

— Мунча муддатларда қолдингиз қаён. хуш келдингиз,
Қайси жойға бордингиз, бермай нишон, хуш келдингиз
Йиғламоқдин бўлди кўзлар ёши қон, хуш келдингиз.
Ғамда қад бўлди дуто. тан нотавон, хуш келдингиз,
Эмди ғамгин дил уйиға меҳмон, хуш келдингиз!

ЖАВОБ:

— Мунча муддатларда биз кетдук уруш майдониға,
Баъзимиз тўп зовутиға, баъзимиз мис кониға,
Форма кийдук, олдик ўзни анда солдат сониға.
Бўйнимиз солдук бу золим шоҳнинг фармониға,
Сўз сўранг биздан деб: «эй зиндониён, хуш келдингиз!»

САВОЛ:

— Борибон мис кониға анда на ишлар қилдингиз?
Ушбу кун золим ҳукумат зулмини хўб билдингиз,
Мулку бола-чақа, хотун барчадин айрилдингиз,
Барча золимлар қўлидан хўб қутулуб келдингиз.
Ўлди золим шоҳу, қолдингиз омон, хуш келдингиз.

ЖАВОБ:

— Бизни озод айлади янги ҳукуматлар букун,
Кўнглимиз шод айлади янги ҳукуматлар букун,
Дилни обод айлади янги ҳукуматлар букун.
Зулми барбод айлади янги ҳукуматлар букун,
Денгиз «озод ўлдингиз ва бандиён, хуш келдингиз!»

САВОЛ:

— Чекдингиз мис конида қандоғ машаққат, сўзлангиз.
Юзлади ул ерга сизға неча меҳнат, сўзлангиз,
Бердиму золимлар ул ерда уқубат, сўзлангиз.
На жафолар айлади эски ҳукумат, сўзлангиз,
Эй асирий юз балойи ногаҳон хуш келдингиз.

ЖАВОБ:

— Бердилар мис конида эски ҳукумат минг азоб,
Зулм ўтида айладилар бас жигарларни кабоб,
Кимки оҳиста иш этса ўн қадоқ нон иштароб,
Тан уйининг йиқти ер узра бали, қилди хароб,
Демангизлар бизлара: «эй шодмон. хуш келдингиз».

САВОЛ:

— Сизлара золимлар ул ерда нечук зулм эттилар?
Зулм ила ош ўрниға бердиму ё хуни жигар,
Ухлатурға қўймайин, ишлаттиму шому саҳар,
Оч улуб. муҳтож ўлуб, қон ютдингизлар ё магар,
Зулм ила қадди эгилғон нотавон, хуш келдингиз.

ЖАВОБ:

— Ори ул зулм аҳли кўб биз барчани оч айлади.
Парчаи нон, бир пиёла чойға муҳтож айлади,
Бизни неча зулм ила очу яланғоч айлади.
Яхши ош ўлса ўзи еб, бизға қирмоч айлади,
«Юзни ғам сўлдирди», денгиз—«заъфарон хуш келдингиз».

САВОЛ:

— Зулм эли сизларни ул ерларда кўп оч этдиму?
Ошу нон бермай алар муҳтожи кўмоч этдиму?
Ғам таоми бирла ё қурсоқингиз чоч этдиму?
Зулм ила олиб либосингиз яланғоч этдиму?
Йиғламангиз бу ситамдин. шодмон хуш келдингиз.

ЖАВОБ:

— Бизни ул эски ҳукумат турфа сарсон айлади,
Бас олиб борди-ю жойимизни мис кон айлади,
Ошу нон ўрниға урди бағримиз қон айлади.
Баъзимизни нотавону зору нолон айлади,
Ҳолимиз ўтти бу хил денг «бағри қон хуш келдингиз».

САВОЛ:

— Мис конида шунча муддат айладингиз қандоғ иш?
Ер юзида қилдингиз ё ер остида юмуш,
Бошингиздин ўтти қандоғ меҳнат ила ушбу қиш?
Сизлара қандоғ машаққат берди бориш ҳам келиш?
Йиғлатиб кетган эдингиз. бас омон, хуш келдингиз.

ЖАВОБ:

— Борибон мис кониға бўлдук неча муддат муқим,
Зулм-тоғи остида қадлар дуто бўлди чу мим,
Ер тагиға гоҳ тушдук бир-икки, уч чоқирим,
Ер босиб қолғайму деб жон титрар эрди оҳким.
Бизга лойиқ десангиз: «эй тоза жон хуш келдингиз!»

САВОЛ:

Мисни кондин не тариқа олдингиз, айланг баён,
Қўлда олдингизму ё лўм бирла ё кетмон билан.
Ёки бир асбоб бердиму қўлингизға равон,
Мисни олдингиз начук қуввaт била эй нотавон,
Эй фалакдин зулм етган бағри қон, хуш келдингиз.

ЖАВОБ:

Берди бир қўлға чироғ ва яна бир қўлға темур,
Ер тагиға ушбу ҳолат бирла кирдук биз ғаюр.
Баъзимизга берди гурзи, мисни топсанг мунда ур,
Ер таги намноку танлар ожиз ўлди мисли мўр.
Айтингиз табрик этиб: «эй қаҳрамон, хуш келдингиз!»

* * *

Сидқиё қилғил дуо, ҳеч кимға бу иш тушмасун,
Зулм элиға ҳақ таоло нотавонни қўшмасун,
Барча давлат тинч ўлуб, ҳеч бир замон сўғушмасун,
Яна элнинг роҳати тўшокиға ўт тушмасун,
Ғам самумидин юзи барги хазон. хуш келдингиз.

(БУ МАНЗУМА 1917 ЙИЛ ФЕВРАЛЬ РЕВОЛЮЦИЯСИДАН СЎНГ МАРДИКОРГА ОЛИНГАН ЎЗБЕК ЙИГИТЛАРИНИНГ ЎЗ ЭЛЛАРИГА ҚАЙТИШЛАРИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЁЗИЛГАН).

ДЕҲҚОНЛАР МАДҲИ

Деҳқон ўғли, соғ ўл. мудом яша
Шодлик билан субҳи-шом яша!
Яшасанг барча эл топар роҳат,
Иззат авжида неку ном яша.
Остонангда бахт ястансун.
Толеинг бирла бўл. омон яша.
Ой ила кун каби бўлуб порлоқ,
Хизмат эт элга. вассалом, яша!

* * *

Меҳнат айлаб жаҳонни қил обод,
Битти қуллик, ҳама бўлуб озод.
Николай даврида эдук чун қул,
Оҳимиз ани айлади барбод.

* * *

Тушди тулук бало ҳалойиқға.
Гоҳ-гоҳ ул балони ҳам қил ёд.
Етти йил юртимизда бўлди қаҳат,
Шод кўнгуллар ўлдилар ношод.
Эй кўзим нури. меҳнат этган чоғ,
Чарчабон, ҳорибон дема ҳеч дод.

* * *

Меҳнат айланг ҳамиша. эй ўртоқ.
Кетмон ушлаб қабартиринг бармоқ,
Хор қилғай кишини ялқовлик,
Ярамас уйда ястаниб ётмоқ,
Ош еганларни луқмасига қараб,
Тиш кирини сўруб, томоқ қақраб.
Бойга бўйнунг эгиб ема қази, сен,
Қора нон есанг ишлаб, ул хушроқ.

* * *

Барча эл қаҳрамони меҳнаткаш.
Балки онларни жони, меҳнаткаш.
Мени олдимда шаҳдин яхши,
Бўлса ҳам эл ёмони, меҳнаткаш.
Арслондек ўз устиға олғай,
Барча жабру жафони меҳнаткаш.
Бева-бечораларға қилса мадад.
Сен дегайсан чин они меҳнаткаш

(«ИҚТИСОБ» КИТОБИДАН, ШОИР ДАСТХАТИ).
1925—1927 ЙИЛЛАР

Охунбобоев номли ёш томошабинлар театрида «Алёша Пешков» спектакли муваффақият билан намойиш этилмоқда.

СУРАТДА: артист Ҳ. Каримов Григорий ролида, Ш. Азизова Алёша Пешков ролида.
С. Каган фотоси.

НАВОИЙ ТЕПА

Сурхондарёнинг Шерободга кетиш йўлида бир тепалик бор экан. Бу тепалик юрт-элат ўртасида «Наво тепа» номи билан аталар экан. Мен бу тепаликни нега «Наво» тепа деб аталиши билан қизиқдим. Унинг тарихини билиш учун Сурхондарёнинг қайси қишлоғига борсам ўша ердаги қариялардан бу ҳақда сўрадим. Бирор ишончли маълумот ололмадим.

Баъзилар: «Бу ерда қадим вақтларда бир чўпон бор экан, у қишлоқ аҳолисининг подасини боқишга олиб чиқиш пайтида шу тепаликка чиқиб най чалар экан. Шу сурнайнинг овози билан кишилар қўй-сигирларини, молларини подага бўшатиб юборар экан. Подачи найининг навоси шу тепаликдан янграгани учун у ерни: «Наво тепа» деб аташган экан» — десалар, баъзилар бу афсонани инкор этиб: «Ундай эмас. аслан бу тепалик табиий тепалик бўлмай, кишилар қўли билан бунёд этилганлиги учун «навнай тепа» бўлган. Йилларнинг ўтиши билан халқ оғзида ўзгариб, «Наво» тепа бўлиб кетган», — дедилар.

Бу каби жавоблардан киши ақли учун тўғри келадигани Узун райони «Янги рўзғор» колхозининг собиқ аъзоси 87 ёшли пенсионер шоир Тоҳир Норматовнинг жавоби бўлди. Унинг айтишича бу тепалик жуда узоқ замонлардан буён бўлган: «Менинг болалик чоғларимда бобомнинг бу тепаликнинг номини Навоий тепа деб айтгани ёдимда.» — дейди Тоҳир Норматов ва бобосининг бу тепалик тарихи ҳақидаги шу ҳикоятини айтиб берди:

«Султон Ҳусайн деган подшонинг бир шоири, доно вазири бўлар экан. Унинг номи Алишер экан-у, шоирликда Навоий номи билан машҳур экан. Мана шу вазир кунлардан бирида шу ердан Афғонистон сари кетаётганда. шу тепаликка чодир қурдириб, икки кун тепалик атрофидаги қишлоқ аҳолиси хоналарида меҳмон бўлган экан. Унинг ҳурматини бажо келтириш учун қишлоқ аҳолиси бу тепаликни Навоий тепа деб атаган экан?

Халқ хотирасида қолган Навоий ҳақидаги бу ривоятда. албатта. ҳақиқат бор. Қадим вақтларда Навоий тепа бўлиб, сўнгги замонларда қисқариб: Наво тепа бўлиб қолган бўлса керак.

Шоир Сидқий ХОНДАЙЛИҚИЙ ҳақидаги материалларни филология фанлари кандидати Муҳсин ЗОКИРОВ уюштирган.

И. С. ТУРГЕНЕВ

— Нима ҳам дердик, сизга аниқроқ бўлса керак. Бизга аниқ эмас.

Мен тутоқиб бақириб бердим:

— Битта гапни ушлаб олганингни қара-ю, аниқ, аниқ эмасдан бошқасини билмайсан-а!

Рус кишиси саволларга шу тахлит истамай жавоб қайтарганида, ундан маънилироқ бирор нарса билиб олиш амри маҳол эканлигини ўз тажрибамдан билганим учун (устига устак хўжам энди ухлагани ётган эди, ҳар бир жавоби олдидан у болаларча ҳайрат билан кўзларини олайтириб олдинга сал мункиб кетар, илк уйқунинг лаззатини тотган лабларини аранг қовуштирар эди) қўл силтадим-у, кечки овқатдан ҳам бош тортиб саройга кетдим.

Мен узоқ вақт ухлолмадим. «Ким у? — деб қайта-қайта ўзимдан сўрардим. — Русми? Рус бўлса нега итальянча гапиради?... Оқсоқол ёши ўтган дейди... Алдайди у... Унинг висолидан баҳраманд бўлган анави бахтли киши ким?.. Ҳеч балони билиб бўлмайди... Бироқ бу қандай ғаройиб ҳодиса! Кетма-кет икки марта рўй бериши мумкинми... Лекин унинг кимлигини, бу ерга нима мақсадда келганини албатта билиб оламан...» «Ана шундай пала-партиш, узуқ-юлуқ фикрлардан толиб алламаҳалда пинакка кетдим ва алоқ-чалоқ тушлар кўрдим... Мана, айни чоштгоҳ пайти жазирама иссиқда қандайдир саҳрода сандироқлаб юрганмишман, бир маҳал бундоқ қарасам қизиб кетган сариқ қумдан каттакон кўланка югуриб келаётганмиш, бошимни кўтарсам оқ кийинган менинг соҳибжамолим оппоқ узун қанотларини қоқиб осмонда учиб келаётганмиш ва имлаб мени ёнига чақирармиш. Мен унинг кетидан югурибман; бироқ у тез ва енгил парвоз қилармиш, мен бўлсам ердан кўтарилолмай, унга қўлларимни чўзиб, беҳуда талпинармишман... У мендан узоқлашаётиб: «Алвидо!» Нега сенинг қанотинг йўқ... «Алвидо» дермиш. Шунда теварак чеккадан: «Алвидо!» деган товуш келармиш. Ҳар бир қум зарраси менга: «Алвидо» деб чийиллармиш, чинқирармиш... Ана шунда чидаб бўлмас даражада, ўткир жаранглармиш... мен худди чивинни қувгандек уни ўзимдан қувмоқчи бўламан, аёлни кўзларим билан қидираман... Аёл эса булут парчасига айланиб қуёш томон оҳиста сузиб кетибди; қуёш титрармиш, чайқалармиш, кулармиш, унга пешвоз келиб узун олтин ипларини чўзармиш, мана иплар уни ўраб чирмаб олибди, у ипларнинг орасида йўқолиб кетибди, мен эсам томоғимни йиртиб, телбаларча қичқирармишман: «Бу қуёш эмас, бу қуёш эмас, бу Италия ўргимчаги, Россияга келиши учун унга ким паспорт берди? Мен унинг сирини фош қиламан: у бировларнинг боғидан апельсин ўғирлаганини ўз кўзим билан кўрганман...» Бир маҳал қарасам тоғда торгина сўқмоқдан кетаётганмишман. Мен ошиқаман, аллақаерга шошилинч етиб боришим даркормиш, мени кўз кўриб, қулоқ эшитмаган бахт кутаётганмиш, қуққисдан олдимда баҳайбат қоя кўндаланг бўлганмиш. Мен ўтишга йўл қидириб ўнгга, сўлга юрармишман, лекин йўл йўқмиш! Баногоҳ қоя орқасидан: «Тепаликлар оша ёнимга» деган овоз эшитилибди... овоз мени чақирармиш, мунгли даъватини такрорлармиш. Мен зардам қайнаб, зир югурармишман, кичкина туйнук қидирармишман, лекин, хайҳот! Бу юксалиб турган қоянинг турган-битгани метин эмиш... Тепаликлар оша ёнимга — деб ҳалиги овоз нола қилармиш. Юрагим ўртаниб кўксимни силлиқ тошга босиб, жон аччиғида тошни тимдалармишман... «Чиранма! — деб қичқирармиш менга биров. — ўтолмайсан». Қарасам, рўпарамда Лукьянич турганмиш, пўписа қилиб, қўлларини силкитармиш... Мен апил-тапил чўнтагимни кавлармишман, уни сотиб олмоқчимишман, лекин чўнтагимда ҳеч вақо йўқмиш... «Лукьянич, — дермишман унга, — Лукьянич ўтказиб юбор, сени кейин хурсанд қиламан». «Сиз янглишяпсиз, синьор, — дебди Лукьянич менга. Шунда башарасида аломат бир ифода пайдо бўлибди, — мен жўн одам эмасман, мен машҳур рицарь Дон-Кихот Ламанчский бўламан, умрим бўйи Дульцинеямни қидириб тополмадим, шу важдан сиз ўз маҳбубангизни топишингизга тоқат қилолмайман... «Тепаликлар оша ёнимга» — энди бу овоз деярли фарёд қилибди. Мен ғазабга миниб: «Йўлдан қочинг, синьор!» — деб ўшқирибман-да, ҳамла қилишга чоғланган вақтимда... рицарнинг узун найзаси нақ юрагимга санчилибди... мен чинордек қулабман. Чалқанча ётганмишман... қимирлашга ҳолим йўқмиш... бир вақт қарасам, аёл шамдон кўтариб чиқибди, шамдонни боши узра назокат билан кўтариб, зим-зиё тунда аланг-жаланг қилибди-да, эҳтиёткорона пусиб келиб, устимга энгашибди...» Э, ўша масхарабоз шу экан-да, — дебди у нафратли кулиб. — Кимлигимни билишга бел боғлаган одам шу-ку». — шунда шамдонидан тўкилган қайноқ мой тўппа-тўғри жароҳатланган юрагимга чак-чак тома бошлабди... Мен жон талвасасида: «Ё нажот!» деб қичқирдим-у уйғониб кетдим...

Туни бўйи уйқумда ҳаловат бўлмади, тонг отмасданоқ туриб кетдим. Апил-тапил кийиндим-да, милтиқни олиб, тўппа-тўғри қўрғонга кетдим. Сабрсизлик менда шу қадар кучли эдики, таниш дарвоза олдига етиб келганимда тонг энди ёриша бошлаган эди. Теварак-атрофда сўфитўрғайлар важиллар, қайинларда зағчалар чағиллар эди, лекин уйдагилар ширин уйқуда, донг қотиб ётардилар. Ҳатто кўппак ҳам девор орқасида хуррак отарди. Кутиш жонимга теккан, фиғоним ошиб, шабнам қўнган ўт устида нари-бери юрганча, сирли аёлни қўйнига олган пастаккина, кўримсиз уйга дамбадам кўз ташлардим... Ногаҳон эшик оҳиста ғийқиллаб очилди-ю, бўсағада йўл-йўл бурма бел узун камзул кийган Лукьянич кўринди. Сочлари тўзғиб, лаб-лунжи осилган Лукьянichнинг башараси менга яна ҳам тумтайганроқ туюлди. У менга ажабланиб қараб қўйди-да, эшикни ёпмоқчи бўлди.

Мен шоша-пиша:

— Ҳой отахон! — деб хитоб қилдим.

— Каллаи саҳарда нима қилиб юрибсиз? — деди у салмоқлаб босиқ овозда.

— Барака топкур, менга шуни айтгин, сизникига беканг келганмишми?

Лукьянич бир оз чурқ этмай турди.

— Келди...

— Ёлғиз ўзими?

— Синглиси билан.

— Кеча уларнинг олдига меҳмонлар келишмадими?

— Йўқ.

Шундай деди-ю, у эшикни тортди.

— Шошма, сабр қил, отахон... Бир илтифот қилгин...

Лукьянич йўталди, совуқдан жунжикиб:

— Хўш, қандай юмишингиз бор? — деди.

— Йўқ дема, менга шуни айт-чи, беканг нечага кирган?

Лукьянич менга ҳадиксираб қараб қўйди.

— Беканинг ёшими? Билмайман. Қирқдан ошгандиров.

Қирқдан ошган! Бўлмаса синглиси неча ёшда?

— У қирққа яқинлашиб қолган.

— Йўғ-э! Кўзга яқинми ўзи?

— Ким, синглисими?

— Ҳа, синглиси.

Лукьянич жилмайди.

— Қайдам, кимга қанақа. Менимча, хунук.

— Ростдан-а?

— Ҳа, увоққина ўзи.

— Шунақа де! Улардан бўлак ҳеч ким келгани йўқми сизникига?

— Ҳеч ким. Ким ҳам келарди!

— Э бундай бўлиши мумкин эмас-ку!.. Мен...

— Ҳей, тўра! Сиз билан гаплашиб барака топиб бўлмайдиганга ўхшайди, — деди чол хуноб бўлиб. — Қаранг, қандай совуқ! Маъзур тутасиз.

— Шошма, шошма... манавини ол... — Шундай деб унга олдиндан тайёрлаб қўйган йигирма беш тийинликни узатдим, аммо қўлим қарс этиб ёпилган эшикка тегди. Кумуш танга ерга тушиб кетди-ю, думалаб оёғим тагига келиб тўхтади.

«Оббо, қари муттаҳам, Дон-Кихот Ламанчский-э! Сенга оғзингдан гуллаб қўйма деб тайинлашганми дейман... Шошмай тур ҳали, мени лақиллата олмайсан...»

Мен қандай бўлмасин калаванинг учини топишга қасд қилдим. Ишни нимадан бошлашни билмай ярим соатча у ёқдан-бу ёққа гарангсиб юрдим. Ниҳоят қишлоққа бориб қўрғонга ким келганини, кимнинг хотини эканлигини билишга, кейин яна бу ерга қайтиб келиб, масалани ойдинлаштирмагунча тиниб-тинчимасликка қарор қилдим. Ахир у нотаниш аёл уйдан чиқади-ку, ўшанда уни тушимда эмас, куппа кундузи яқиндан жонли ҳолда кўраман. Қишлоққача бир чақиримча келарди, мен енгил ва шахдам қадам ташлаб шу заҳотиёқ қишлоққа йўл олдим, ажиб жасоратдан қоним жўшар, кўпирар эди, субҳидамнинг бардам қилувчи соф ҳавоси беҳаловат тундан сўнг асабимни қитиқларди...

(Боши газетанинг ўтган сонларида).

(Давоми бор).

● *Ҳодиса*

ОВИ ЮРМАСНИНГ ДОВИ ЮРМАС

Владимир Кнепфле оғайниси Виктор Чухманцев билан Сирдарёга балиқ овига борди. Иш «қиттак-қиттак»дан бошланди. Кўз очиб юмгунча ярим литрни бўшатишди бу шоввозлар. Кейин сувга қармоқ ташланди. Икки кайфи тарақнинг ови бароридан келмагач, улар бўшаган шишаларни отиб «ҳузур» қилишди. Бу қилиқлари ўзларига ёқмади шекилли, қайтиш ҳаракатига тушиб қолишди.

Чирчиқда ишлаётган қозоғистонлик бу монтажчилар чошгоҳ пайтда уйга қайтишади. 90-95 ТШВ номерли «Запорожец» машинани Владимир Кнепфле ҳайдади. Ғирт маст ҳолда машина рулига ўтирган В. Кнепфле борган сари машина тезлигини ошириб, йўл қоидасига хилоф тарзда машиналарни қувиб ўтаверади. Шота Руставели кўчасида машинасини 44-38 ТНГ номерли саночистка машинасига келиб урадн. Ҳамроҳи В. Чухманцев шу заҳотиёқ ҳалок бўлди.

Шофёр Кнепфле ўзининг бу қилмиши учун суд олдида жавоб беради.

Шуни айтадиларда, ови юрмаснинг дови юрмас деб.

Суратда: абжағи чиққан машинанинг афти-ангорини кўриб турибсиз.

Х. САИДОВ,
автор фотоси.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Радио тўлқинларида

15 АПРЕЛДА ДУШАНБА

Биринчи

18.00 «Фан инсон хизматида» деган эшиттириш (ўзбекча).
18.10 Мақомлардан парчалар.
19.20 Халк талантлари концерти.
20.00 «Юность Узбекистана» радиостанциясининг программаси.
20.30 Совет Армияси жангчилари учун концерт.
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.30 И. С. Тургенев. «Баҳор сувлари» радиопостановкаси. Талабларга мувофиқ (ўзбекча).

Иккинчи

19.00 Ўзбек давлат филармонияси артистларининг концерти.
19.30 Д. Шостакович асарларидан концерт (русча).
20.00 Б. Ортиковнинг «Меҳмон» деган ҳикояси (тожикча).
20.20 Республика халқ ҳофизларининг концерти.
21.00 Амрита Притам. «Бир қиз, бир қадаҳ» деган радиоинсценировка (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

16 АПРЕЛДА СЕШАНБА

Биринчи

6.15 Тонгги концерт.
8.25 Ўзбекистон композиторларининг замонавий қўшиқлари.
9.30 «Баҳор» ансамблининг концерти.
10.10 Ўзбекистон композиторларининг камер куйлари (русча).
10.30 «Гул ва Наврўз» музикали драмасидан парчалар.
11.15 «Шаҳар ва қишлоқларимизнинг озода ва кўркам бўлиши учун» деган эшиттириш (ўзбекча).
11.25 Симфоник рақслар.
12.15 «Замондошларимиз». Адабий эшиттириш (русча).
13.30 Е. Кибкало ва М. Кристалинская куйлайди.
16.10 Ўзбекистон композиторлари ижодида дўстлик темаси.
16.50 «Правда» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.00 Туркистонда суғориш ишлари ҳақида Ленин декретининг 50 йиллиги олдидан. «Буюк план амалда» деган суҳбат (русча).
18.10 Ватан ҳақида қўшиқлар (русча).
18.40 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
19.20 Ўзбекистон ССР халқ артистлари Ф. Раҳматова ва М. Ғофуров ижросида қўшиқлар.
20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси (ўзбекча).
20.30 Халқ куйлари (ўзбекча).
21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча).
21.10 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.20 Вальс кечаси (ўзбекча).
22.40 Саид Аҳмаднинг «Турналар» ҳикояси асосида радиоинсценировка (ўзбекча).
23.15 «Водийда баҳор» деган композиция (ўзбекча).

Иккинчи

8.25 Франция ва Италия қўшиқлари.
9.15 Реклама ва эълонлар.
9.30 Концерт.
19.00 С. Зуннунова. «Қўшниларим» (ўзбекча).
19.30 С. Рахманинов. Фортепьяно ва оркестр учун биринчи концерт.
20.00 Далада ишлаётганлар учун концерт (тожикча).
20.30 Қорақалпоқ куйлари.
20.50 Арманистон радиосининг эшиттириши (ўзбекча).
21.00 Ғайратий. «Завқий» радиоинсценировкаси (ўзбекча).
21.30 Москва. Миллионлар ленинча университети.

Учинчи

14.00 А. Бобоев. Бургут қалъаси» операси.
17.30 «Имре Кальман» деган концерт-очерк (русча).

Зангори экранда кўринг

15 АПРЕЛДА ДУШАНБА

Биринчи

(3-КАНАЛ)

18.00 Болалар учун. «Оталар жасорати» (ўзбек тилида).

Рус тилида:

18.40 Телевизион янгиликлар.
18.55 Реклама ва эълонлар.
19.05 Совет Армияси жангчилари учун. Туркистон ҳарбий округининг 50 йиллиги олдидан. «Бизнинг жанговар ёшлигимиз» деган эшиттириш.
19.25 Алишер Навоий туғилган кунининг 525 йиллиги олдидан. «Шоир—гуманист».
19.55 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.00 Телевизион янгиликлар.
20.20 Карл Маркс туғилган кунининг 150 йиллиги олдидан. «Карл Маркс ва миллий озодлик ҳаракати».
20.40 «Ярим аср йилномаси» циклидан кўп серияли телевизион ҳужжатли фильмнинг 1933 йил ҳақидаги серияси.
21.30 Телевизион театр. Ҳ. Нуъмон, А. Шораҳмедов. «ОТА» (учинчи қисми).

Иккинчи

(5-КАНАЛ)

Ўзбек тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқувчилар учун. «Телевидениенинг физик асослари».
18.30 Эстетика. «Санъатнинг халқчиллиги ва партиявийлиги».
19.00 2-курс студентлари учун назарий механикадан машғулот.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Шаҳарларнинг музикали турнири.
21.00 «Пионерия» телевизион агентлиги.
21.30 Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун. КПСС тарихи.
22.00 «Аср бошида». Бадиий фильм.
23.30 «Вақт» информацион программаси.
00.15 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

(9-КАНАЛ)

ДУШАНБА КЎРСАТАДИ

18.00 «Париж. Ленин проспекти». Ҳужжатли фильм.
19.00 Рус тилида янгиликлар.
19.10 Экран—болаларга.
20.00 Телевизион бадиий фильм.
21.40 Рус тилида эшиттириш.
22.00 Тожик тилида янгиликлар.
22.10 Телевизион театр.

16 АПРЕЛДА СЕШАНБА

Биринчи

(3-КАНАЛ)

17.55 Эшиттиришлар программаси.

Рус тилида:

18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 Ёнғиндан сақлаш ишлари ташкил этилганлигининг 50 йиллигига бағишланган эшиттириш.
19.35 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

19.40 Телевизион янгиликлар.
19.55 «Сиҳат-саломатлик». Илмий-оммабоп эшиттиришлар программаси.
20.35 «Адабий меросимиз ойнаи жаҳонда». Абдулла Алавий.
21.00 «25 аср шаҳри». Опера ва балет театрига бағишланган эшиттириш Самарқанд шаҳридан олиб кўрсатилади.

Иккинчи

(5-КАНАЛ)

Рус тилида:

18.00 Ўқув эшиттиришлари программаси. Ўқувчилар учун химиядан пластик массалар ҳақида эшиттириш.
18.40 2-курс студентлари учун назарий механикадан машғулот.
19.40 «Қурилишни комплекс механизациялаш» деган эшиттириш.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Эшиттиришлар программаси.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.15 Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион академияси (иккинчи эшиттириш).
20.40 Инсон ва дин.
21.05 Ўқувчилар учун тасвирий санъат ҳақида эшиттириш.
21.30 Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун. «Социализм сиёсий иқтисодидан суҳбат».
22.00 Чет эл спорти усталари.
22.30 Футбол бўйича СССР биринчилиги. «СПАРТАК» (Москва)—«ДИНАМО» (Москва). Танаффус вақтида ва охирида «Вақт» информацион программаси.
00.30 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

(9-КАНАЛ)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

20.00 Ўқувчилар учун. «Моҳир қўллар» деган эшиттириш.
20.20 «Ажойиб кашфиёт ижодкорлари».
20.40 «Гуллар дийёри». Телефильм.

Рус тилида:

21.10 Миллионлар университети.
21.25 «Душман қуюнлари». Бадиий фильм.

Кино

15-16 АПРЕЛДА

Анна Каренина (кенг форматли икки серияли фильм) — САНЪАТ САРОЙИ (кеч соат 6.15 ва 9.15 да).

Авлиё Януарий операцияси — «ЎЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ номли, «ВОСТОК», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Эрнан ва аёл — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Отелло Дюлахазеда — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 16/IV да Қирол қайлиғи, 17/IV да Аида, 18/IV да Дон Жуан.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/IV да Қалам қошлигим, 18/IV да Нурхон.

ТОШКЕНТДАГИ «УЗКООПСТРОЙМОНТАЖ» ТРЕСТИГА

техник инспекция бўлими бошлиғи, план бўлими бошлиғи ўринбосари, ишлаб чиқариш ва техника бўлими катта инженерлари ва инженерлари, сантехника ишлари бўйича катта инженер, прораблар, усталар, кассир, машинистка

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 46, Жомий кўчаси, 5-уй (10, 14, 43, 56-автобуслар, 7, 10-троллейбусларнинг «Трактор йиғув заводи» бекати).

ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«УЗЭНЕРГОСБЫТ»

счёт дафтарчалари тугаётган абонентлардан

СЧЁТ ДАФТАРЧАЛАРИНИ ОЛИШ УЧУН

абонент хизматига қуйидаги адресга мурожаат қилишларини: Тошкент шаҳар, 1 Май кўчаси, 101 уй, ёки хат, ёки қуйидаги телефонлар бўйича: В-329-56, В-9-19-241, В-3-78-60 абонент номери, фамилияси, адреси ва счётчикнинг сўнгги кўрсатишини

маълум қилишларини

СЎРАЙДИ

Абонент хизмати ҳар куни эрталаб соат 9 дан кеч 7 гача, шанба куни кундуз соат 5 гача ишлайди. Дам олиш куни — якшанба.

А. НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРГА билет тарқатиш бўйича район вакиллари, саҳна машинистлари, декорация монтировчилари, реквизиторлар, тикувчилар, дурадгорлар ва уборщицалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Киров кўчаси, 28 уй.

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

1968 йил 25 апрель кундуз соат 2 да ЎзССР Фанлар академияси геология ва геофизика фанлари бўйича бирлашган илмий мажлиси совети Ҳ. М. Абдуллаев номли геология ва геофизика институти конференц-залида (Академик Сулаймонова кўчаси, 33-уй) геология-минералогия фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

Е. И. Лагутин: «Шимолий-ғарбий Қирғизистон ер ости сувлари кимёвий таркибининг пайдо бўлиши регионал қонуниятлари» деган темада.

Диссертация билан Ҳ. М. Абдуллаев номли ЎзССР Фанлар академияси геология ва геофизика институти кутубхонасида танишиш мумкин. (Академик Сулаймонова кўчаси, 33-уй).

1968 йил 26 апрель кундуз соат 14 дан 30 минут ўтганда Тошкент политехника институти қурилиш ва архитектура факультетининг илмий совети мажлисида (Я. Колас кўчаси 16-уй) техника фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун

М. Аҳмадалиев: «Статик аниқ ва ноаниқ энг енгил вазнли фермаларни сонли электрон ҳисоблаш машинасида ҳисоблаш» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин. (А. Навоий кўчаси, 13-уй).

26 апрель кундуз соат 2 да Тошкент политехника институтининг тоғ-металлургияси ва геология-қидирув факультетларининг илмий совет мажлисида (Гоголь кўчаси, 68 уй, 5 аудитория) геология-минералогия фанлари доктори илмий даражасини олиш учун.

Н. И. Гриднев: «Фарғона депрессияси кайнозой моласининг литология ва палеографияси» деган темада.

Диссертация билан институт кутубхонасида (Навоий кўчаси, 13 уй) танишиш мумкин.

26 апрель кундуз соат 2 да Тошкент политехника институтининг (Т. Шевченко кўчаси, 1-уй) химия-технология факультетининг совет мажлисида техника фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:

Р. И. Дайчи: «Карбидсиз йўл билан кальций цианмидини синтез қилиш процессини текшириш» деган темада;

А. Р. Ицкович: «Калий карбонати ва унинг калий ишқори билан аралашмаси эритмаларининг электролиз процессини ўрганиш» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида (Навоий кўчаси, 13-уй) танишиш мумкин.

26 апрель кундуз соат 3 да Тошкент халқ хўжалиги институтининг илмий совет мажлисида (Олмазор кўчаси, 183 уй) иқтисод фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:

К. Б. Гусев: «Қирғизистон ССРда машинасозликнинг ривожланиш перспективалари ва ҳозирги замон аҳволи» деган темада;

А. Е. Ковалев: «Актюбинск области қишлоқ хўжалигининг табиий-иқтисодий микрозоналаш асосида чуқурлашган ихтисослаштирилиши» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

29 апрель кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия-технология ва биология фанлари бўлимининг ботаника профили бўйича бирлашган илмий совет мажлисида (Гоголь кўчаси, 70 уй, академиянинг конференц-залида) биология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун:

П. Пайзиев: «Ғўза ўсимлигига СО-60 гамма-нури таъсир эттирилганда унинг ўсиш, ривожланиш ва ҳосилдорлигининг ўзгариши» деган темада;

И. Отахонов: «Ғўза ўсимлигида баргнинг дефолиация ва табиий тўкилиши жараёнида, ажратиш қатламининг шаклланиши» деган темада.

Диссертациялар билан академия кутубхонасида (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй) танишиш мумкин.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4-бет

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар, Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ. Коммутатор — В3-02-49 дан В3-02-58 гача, редактор ўринбосарлари — В3-29-33 В3-29-09; масъул секретарлар — В3-27-22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари — В3-29-42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими — В3-27-03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими — В3-29-55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари — В3-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3-27-57; ахборот бўлими — В3-65-57; эълонлар бўлими — В3-81-42.

15 АПРЕЛЬ, 1968 Й. Р. 02389 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 2384.